45. ÉVFOLYAM, 30. SZÁM · Ára: 5,80 Ft · 1989. JÚLIUS 26.

LUDAS MATYI

SZORULT HELYZETBEN

Balázs-Piri Balázs rajza

5. old.

3. old.

2. old.

EGY LÉPÉS OLDALT, KETTŐ SEHOVA

Híre járt, hogy Kovács Ritenuto szakított negyven esztendei, megalkuvást nem ismerő, lihegő karrierizmusával és neokarrierista lett. Átlépett a Hazai Kovácsok Fórumába. Ez a HKF — amelynek Smith, Schmidt és Hefaisztosz néven már jelentős múltra visszatekintő külföldi testvérpártjai is működnek — nagy reményű és színes közéleti alakulat. Jellemzője a szakadatlan megújulási készség, mert hol homlokegyenest ellenkező módon mondja ugyanazt, hol ugyanolyan módon valami homlokegyenest ellenkezőt.

Kovács Ritenutónak szilárd elvei voltak. Kemény derékkal, acélos gerinccel

lovagolt meg mindenfajta szélirányt és köpönyege úgy forgott, akár a trenderli. Semmi meglepő nem volt tehát abban, hogy legújabb meggyőződésének színhelyén is döngő léptekkel haladt előre és csakhamar a Honi Kovácsok Fórumának egyik főkovácsa lett, mert ütötte, amíg meleg.

Aztán — mint derült égből az áremelés — bevágott a bomba. Kovács Ritenuto egyik percről a másikra visszavonult a közéleti tevékenységtől, remete lett Budán, és most zöldséget árul a Remetehegyen. Naná, hogy felkerestem.

Kovács Ritenuto három fonnyadt káposztácskát subickolgatott kulipintyójában és maga is olyan fonnyadt volt, mintha ő lett volna a negyedik.

— Új életet akartam kezdeni — mesélte valami visszataszítóan nyafogó hangon. — Minthogy az előzőt többen avíttnak, sőt, falsnak ítélték, új időknek új eszméivel ajkamon csörtettem át a pást túlsó oldalára. Lásd, még a hajamat is csíborfeketére festettem, nehogy valaki rám ismerjen mondjuk a padlássöprögetős korszakomból. Élvonalbeli kaméleonokat megszégyenítő alkalmazkodásommal gyorsan haladtam előre. Végül már íróasztalom is akadt a HKF központjában, amelyet egy Gáz utcai bérház világítóudvarából, egy elköltözött szemfelszedő kuckójából választottunk le néhány nejlonzacskó segítségével. Ám egy ronda, verőfényes reggelen szörnyű dolog történt.

Az történt, hogy Kovács Ritenuto mélyen lehajolt, mert egy közadakozásból beszedett radírgumit akart elővenni íróasztalának alsó fiókjából. Ebben a pillanatban egy javakorabeli hölgy lépett a HKF lichthófjába. Az ajtóban megállt, hirtelen felsikoltott, majd odarohant az íróasztalhoz. Megcibálta Kovács Ritenuto haját és így kiáltott:

— Hogy kerülsz ide, csibész? Nem takarodsz rögtön?!

— Rémülten pattantam fel az íróasztal mögül — siránkozott Kovács Ritenuto. — Esküszöm neked, az életben nem láttam azt a spinkót. Ő viszont kétségkívül rám ismert. Nem is tudom, talán még a békekölcsön-jegyeztetői kemény korszakomból. Úgy nézett rám, mintha kísértetet látott volna. Aztán arca elé kapta a két kezét és kirohant a lichthófból. Az eset annyira felkavart, hogy percig sem volt maradásom. Nem veszel tőlem egy pár karalábét?

Nem vettem Kovács Ritenutótól egy pár karalábét, viszont leballagtam a strandra, ahol a fura esetek felett szoktam rágódni. Fél méternyire tőlem két javakorbeli hölgy hevert egy gyékényen. Nem néztem őket, elég nekem a magam baja, viszont minden szavukat hallottam.

— Baromi dolog történt velem — kapott a szóba egyikük érett pulykahangon. — Esküszöm a szívbaj jött rám. Bemegyek múltkor a Gáz utca kettőbe, hogy megkérdezzem, hová költözött a szemfelszedőm. Csibészt a kis pulikutyámat kinn hagytam a kocsiban, rászóltam, hogy ne moccanjon, várjon meg. Belépek valami irodaféleségbe, az első, amit meglátok, egy fekete szőrcsomó egy íróasztal mögött. Ördög vigye, ez a dög kutya kiugrott a kocsi ablakán, mégis belógott ide. Odaugrom, megcibálom. „Csibész, hogy kerülsz ide?" — kiabálok rá. „Nem takarodsz rögtön?" És most kapaszkodj, egy öreg fickó emelkedik fel az asztal mögül, az ő haját cibáltam. Abszolút hülyén néz rám, én meg vissza. Most magyarázzam meg neki, hogy összetévesztettem a kutyámmal? Még bevitet a diliházba. Sarkon fordultam és elrohantam.

A javakorbeli hölgy itt elhallgatott és a másik oldalára fordult.

Akár a magyar közélet...

Peterdi Pál

BRENNER GYÖRGY:

Más most...

– Kár, hogy csak egy hazatérő Zwack van, fuldokló viszont rengeteg...

REPRINT

– Ha elkel nekik az az újra kiadott Tiszatáj, mi meg előrukkolhatnánk a régi illegális Vörös Újsággal!

BÁZISKERESÉS

— Minél több szavazatot szeretnénk kapni, de semmit sem tudunk ígérni. Mit tegyünk?

— Nyerjék meg a szavazók nagyobb felét, a nőket!

— Hogyan?

— Ígérjék meg a kötelező csadort!

— Megbolondult? Ki fog ezek után ránk szavazni?!

— Az összes csúnya.

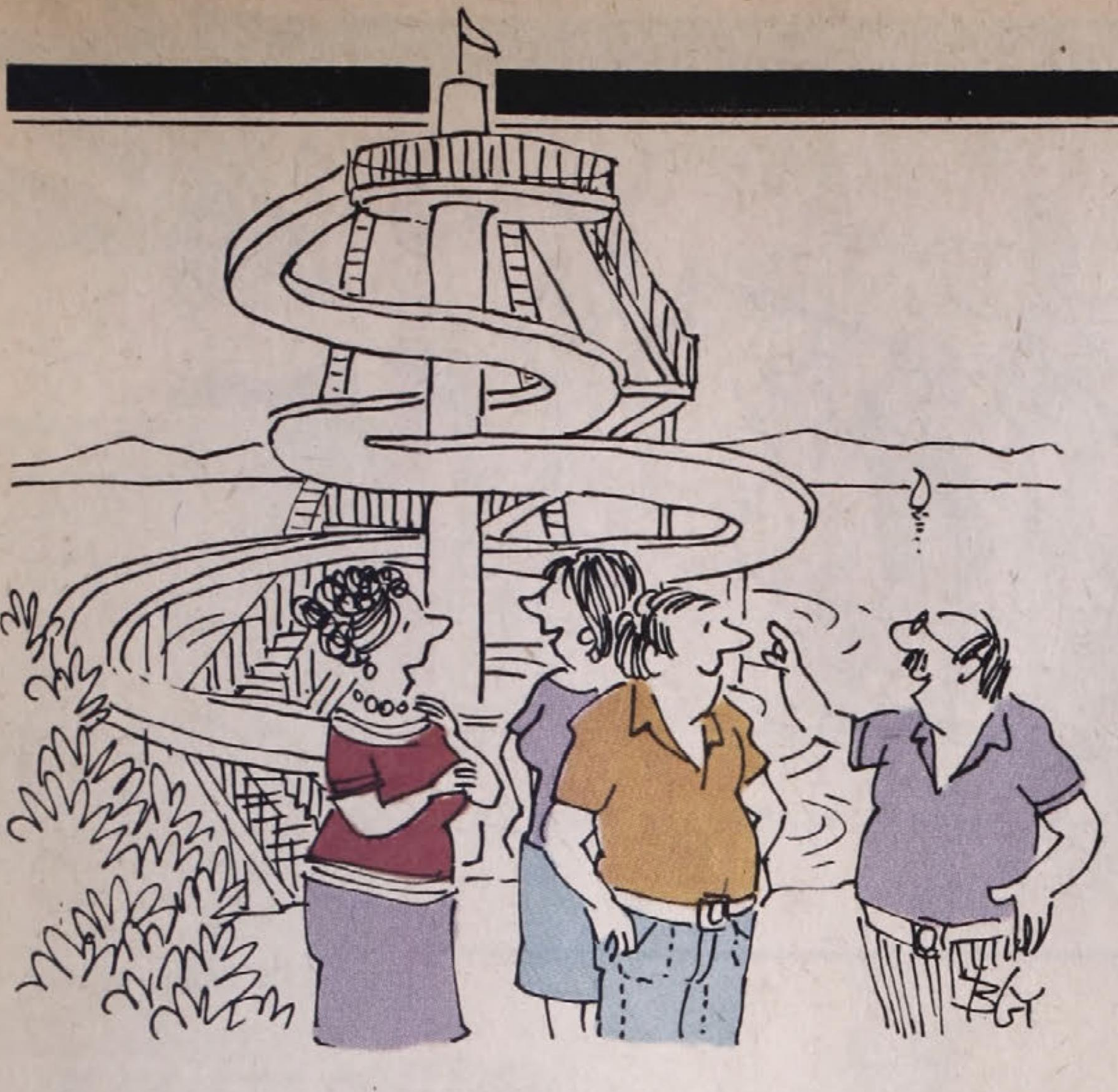
*

FUNKCIÓ

— Elvállalom, de csak ha nincs nálam megfelelőbb!

— Van. De róla csaknem mindent tudnak.

T. P. J.

POLITIKUSOK NYARALÁSA

– Potom 30 forintért itt megismerhetjük a hazai pálya minden titkát...

FENYEGETŐ HELYZET

– Vigyázzanak a cseh elvtársak, mert mi nem nyújtunk többé katonailag baráti segítséget!

MEA CULPA-TÚRA

Külföldi utazásra kényszerített néhány Rába-gyári dolgozót Horváth Ede vezérigazgató. Több száz futómű ugyanis ellenőrzés nélkül került ki az Egyesült Államokba. A felelősök büntetése: csak akkor nem repülnek, ha repülőre ülnek és saját költségükön utaznak Houstonba, ott bocsánatot kérnek az amerikai cég vezetőitől és a helyszínen javítják ki azt, amit már itthon meg kellett volna tenni.

Lehet, hogy vannak, akik bírálják e szokatlan intézkedéséért a vezért: kényszerutazás a 80-as évek végén? Bár ez egészen más, mint a 40-es években, nyugatra vagy keletre, ez csak forint meg valutaköltésre kényszerítés — én elfogadhatónak tartom és nem is vélem túlzottan kellemetlennek a büntetést. Mert a Rábának az évente 40 millió dollárt hozó piacon nem lehet leégni. Több vállalattal előfordult, hogy fütyült a külföldi minőségi kifogásokra, aztán csodálkozott, hogy elmaradtak a további rendelések.

De mi lesz, ha ez a kényszerrepülés elterjed? Természetesen nem mehet mindenki az Egyesült Államokba, küldünk mi rossz, hibás árut a világ minden tájára, úgyhogy az érdekeltek imádkozhatnak, nehogy Mongólia reklamáljon, inkább Svájc. Persze, ha annyi a jövedelmük, mint a Rába-gyári vezetőknek és nem csupán annyi, hogy legfeljebb egy hazai bocsánatkérésre futja.

És ha hozzánk jön rossz áru a külkereskedelem gondatlan rendelése miatt? A legutóbb mintegy 9 millió forint értékben olyan osztrák alsónadrág érkezett, amely a mosás és az izzadás hatására elszíneződik. Csupán egy darabot vizsgáltak meg előzetesen... Ilyenkor a külkereskedőnek is saját költségén kellene kiutaznia, hogy a szállítmányt kicserélje — ebben az osztrák cég készségesen benne volt — mondanám, hogy alsónadrágban utazzon, de tudtommal egy hölgy volt a felelős.

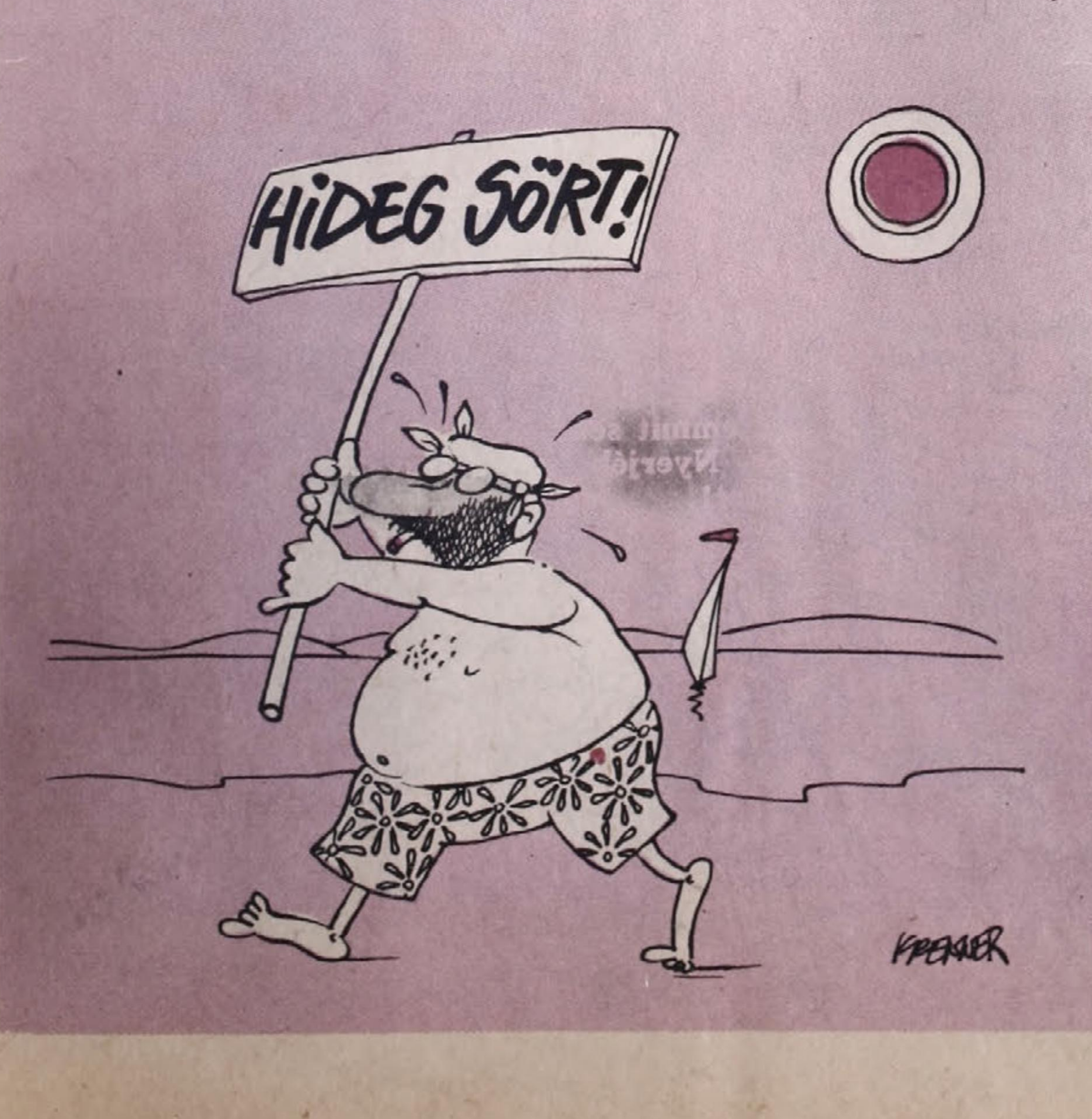
Ha tömegessé válnak az ilyen kényszerutazások, talán egy utazási iroda is üzletet lát benne és megszervezi a Mea culpa-túrákat. És nemcsak a külföldieket.

Mert, akik idehaza rontottak el valamit, azokat szintén kötelezni lehetne bocsánatkérésre és a hiba gyors kijavítására. Micsoda forgalom lenne! És ez az akció nem csupán gépek és anyagok rendbehozására korlátozódna. De azt hiszem, többnyire utazás nélkül, mert a hazai gyakorlatot folytatnánk. Mégpedig úgy, hogy az egykori államosító főtisztviselő telefonon felhívná a volt üzemtulajdonost, meg az akkori miniszter az igazságtalanul kirúgott osztályvezetőt: „Én 40, 30 évvel ezelőtt (nem kívánt törlendő) elrontottam az életét. Ezért bocsánatot kérek. Ha behozza a hibás holmit — mert minden vacakért nem szállunk ki — készséggel kijavítom."

Ha már Houstonba nem mehet mindenki canossázni, mi többiek itthon valahogy így kérünk bocsánatot egymástól.

Földi Iván

KISSTÍLŰ PROGRAM

HATRÓL A HÉTRE

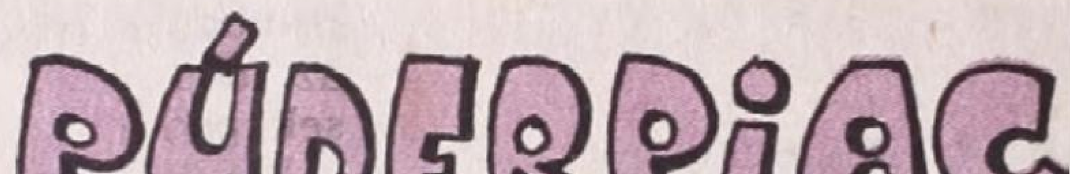
– Úgy látszik, az infláció a postára is begyűrűzik...

SZÓCSÉPLÉS

A Hetek készek támogatni minket

EZ KÖLCSÖNÖS. MI IS KÉSZEK VAGYUNK.

Uram, akar egy darabkát? Alkalmi vétel!

— Eredeti ez, mondja? Nem csap be?

— Már miért csapnám be? Originál vasfüggönydarab. Nézze, itt van benne a fémjel!

— És hogy adja?

— Hát... a mostani világpiaci árát figyelembe véve...

— Az nekem sok...

— Hagyja, hogy befejezzem! Szóval nagy ma a világban a vasfüggönykonjuktúra...

— Ne ködösítsen, kérem!

— Rendben. Tehát jó ára van most Nyugaton a vasfüggönynek.

— De én nem Nyugaton, hanem itt élek.

— Mindegy, akkor is kell egy viszonyítási alap. És mást sem hallani mostanában, minthogy a világpiac mér majd meg minket.

— Szóval mennyi?

— Egy ekkorka darabot odaát 500 schillingért vesztegetnek.

— És ideát?

— Ha ezt ugyebár átszámítjuk, szorozzuk az egyszerűség kedvéért öttel...

— Az kettőezerötszáz. Forintban. Ezt akarta kihozni?

— Valahogy ezt.

— És hallott már maga arról, hogy fizetőképes kereslet? Vagy keresletképes fizetés?

— Vagyis sok magának ez a kétezerötszáz...

— Nem sok, csak nincs. Ennyit tesz a fizetőképes kereslet. És ha tekintetbe vesszük, hogy ez a drót meglehetősen rozsdás...

— De milyen legyen, az ég szerelmére! Ott állt a határon, hidegháborúban, pangásban, esőben, hóban, szélben...

— ...és az egész alig több húsz dekánál...

— Nem gépsonka ez, kérem!

— ...szóval adok érte... kétszáz forintot.

— Ne beszéljen már! Nekem is többe van!

— Tényleg, hogy került ez pont magához? Ide, Szolnok megyébe?

— Hát... a soproni sógoromtól kaptam.

— Egy ekkora hátizsákkal?

— Jó ember a sógor...

— Tudja mit, hagyjuk ezt a púdert. A saját telkéről van, vagy a más kerítéséből?

— Megfogott. A sajátoméról.

— Nem szégyelli magát?! Ezekkel a hamisítványokkal rontja a külpiaci esélyeinket! És a honfitársát is be akarja csapni!

— Higgye el, a jószándék vezetett. A bevételt fölajánlottam volna a Nemzetközi Vasfüggönyellenes Alapítvány javára.

— Erről az alapítványról most hallok először...

— Ne kukacoskodjon már! Előbb-utóbb lesz! Nem megér az magának egy szerény összeget, hogy ne legyen ilyen kerítés, sehol a világon?

— Már hogyne érne meg! Na fogja, itt a két százas! De akkor lássam magát legközelebb, amikor a hátam közepén a vasfüggönyt!

Münz András

CSÚCSFORGALOM

Szilánkok

MŰVELTSÉG

Ma már az általános műveltséghez tartozik, nem ismerni X. regényeit.

POTYAJEGY

— Tegnap potyajegygyel voltam színházban. Megmondom őszintén: annyit nem ért meg.

PECHES FÉRFI

— Nekem nincs szerencsém a nőknél. Ha bármelyiknek udvarolni kezdek, mindjárt igent mond.

GARANCIA

— Becsületszavamat adom, hogy hamisan esküdtem.

KAPCSOLAT

— Érdekes, hogy ismeretségünk elején milyen ellenszenves voltál nekem.

— És most?

— Még inkább.

SZÜLŐI VETÉLKEDŐ

— Az én kisfiam a jégen a korcsolyával már le tud írni egy nyolcast.

— Az én kisfiam már egy félkilencest!

HATÁROZATLANSÁG

— Udvarolni szeretnék magának, de ha nem engedi, megköszönöm.

ILYEN IS VAN

— Felfedeztem egy új tehetséget. Itt az ideje, hogy háttérbe szorítsam.

PESSZIMISTA

— Csináltattam egy pár lúdtalpbetétet.

— Bokasüllyedése van?

— Nem, de azt mondják, jövőre drágább lesz.

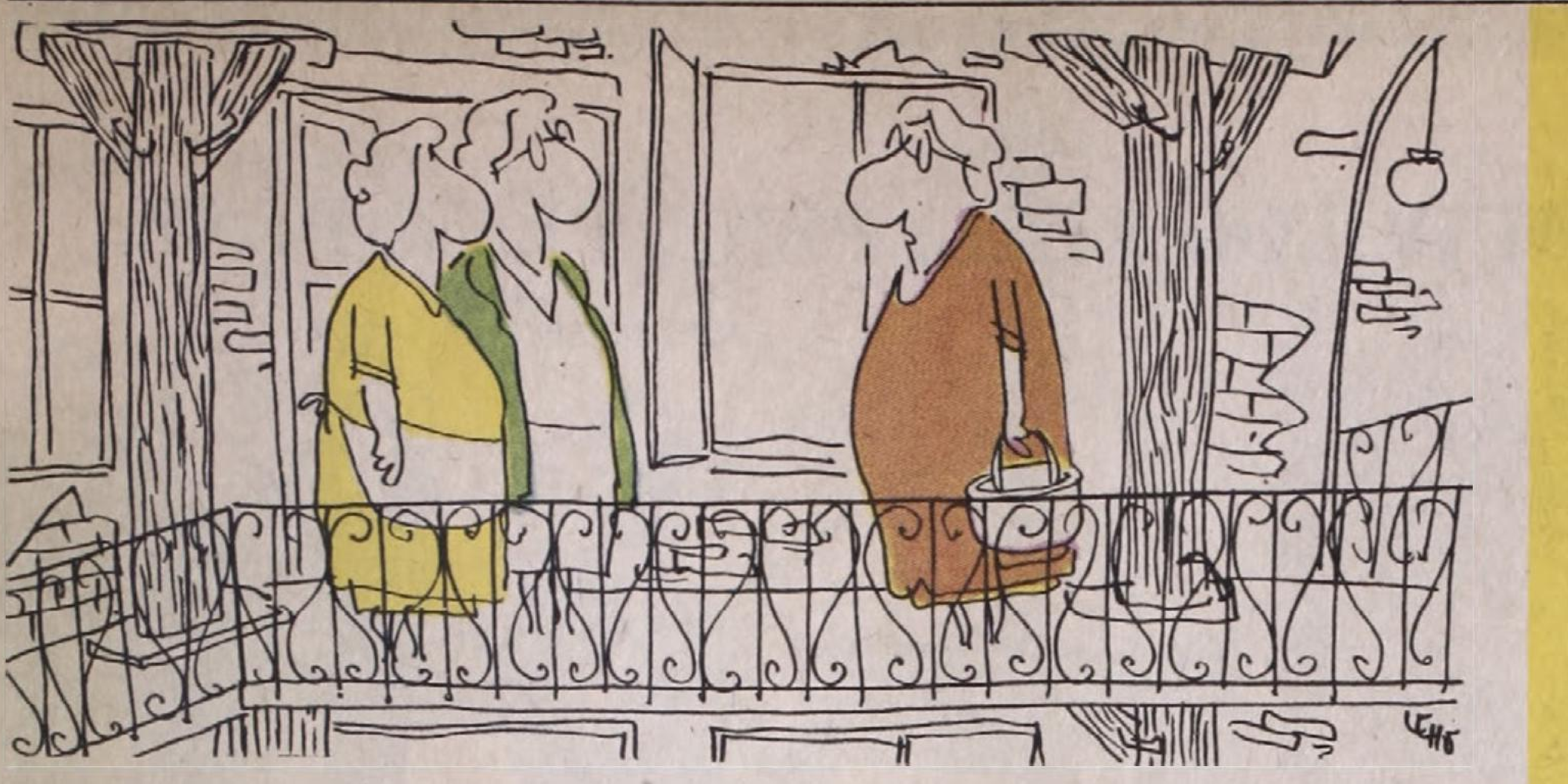
ÉRDEKHÁZASSÁG

— Úgyis tudom, hogy a 7700 forint nyugdíjamért vettél feleségül!

POTYÁZÓ

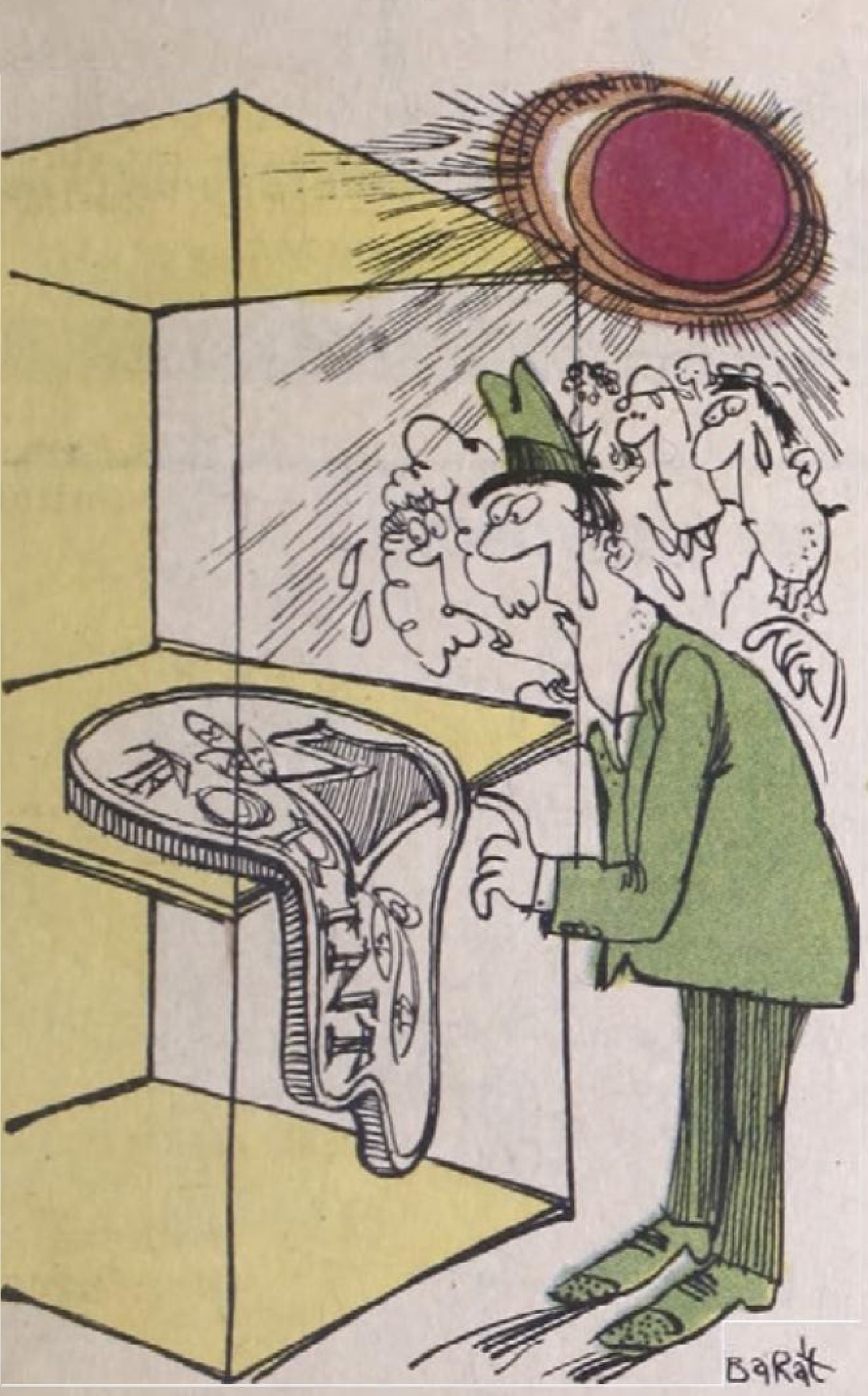
— Már épp itt lenne az ideje, hogy leszokjál a cigarettámról!

Galambos Szilveszter

– Ilyen lesz a közös európai ház keleti szárnya . . .?

KÁNIKULA

– Ha jó magaviseletű vagy, ezer év múlva amnesztia és újra születhesz . . .

Cicero KFT

Indítékszegény ábrázattal ácsorogtam az utcasarkon és fülem tövét vakargattam, miközben merően fixíroztam a járdát magam körül. Kerestem a témát.

A Toyota olyan puhán fékezett le mellettem, mint a gazdasági reform hetvenkettőben. A metálkék csodából Pentele bújt elő, s széttárt karokkal, öles léptekkel indult felém. Ösztönösen húzódtam egy hirdetőoszlop mögé, de elkéstem: Pentele mindkettőnket átölelt.

— Hogy megy a sorod? — lazítottam kétségbeesetten a lelkesedésén.

— Bombaüzlet! — kurjantotta barátom, majd felnyalábolt és betuszkolt az anyósülésre, pedig régebben nagyon kedvelt engem.

A kocsiban azonnal mesélni kezdett, miközben rutinosan kerülgette az úttesten téblábolό gyalogosokat. Kiderült, hogy Pentele elnökigazgatója a Ciceró Kft-nek, s csupán az éves adójukból fel lehetne építeni egy újabb víztornyot a Margitszigeten.

Már a második whiskyt kortyolgattam irodájában, amikor egykori padtársam végre levegőt vett, és így szóhoz juthattam:

— De mi a fenével foglalkozik a Cicero Kft?

— Szónokkölcsönzéssel — csapott ölembe egy vaskos fényképalbumot Pentele, s hosszas magyarázatba fogott.

Hála legendás gyors felfogóképességemnek, mire ránkesteledett már mindent értettem . . .

Megtudtam, hogy a Kft szakképzett szónokakat ad bérbe, bármely ezt igénylő politikai szervezetnek. A fideszesek például a fürge, izgága típust keresik, a szabaddemokraták a szakállas filoszokat. A kisgazdák az idősebb konyabajszúakra vevők, míg a münnichesek pedig a szúrósszeműekre.

Ide-oda lapozgattam az albumban, nézegettem a fényképeket, ám egyszer csak elakadt a lélegzetem:

— De hiszen ez itt a Fügedi! — nyeltem félre egy jégkockát.

— Naná, hogy a Fügedi! — csapott hátba előzékenyen Pentele. — Ő az egyik legkeresettebb szónokunk.

— A dadogós Fügedi? — rökönyödtem két aprót.

— Az egyetemen még a majmot is elipszilonnal írta . . .

— Kit érdekel? Nálunk ő nem ír, hanem beszél.

— Ez a pipogya alak? — adtam vissza barátomnak a fényképalbumot.

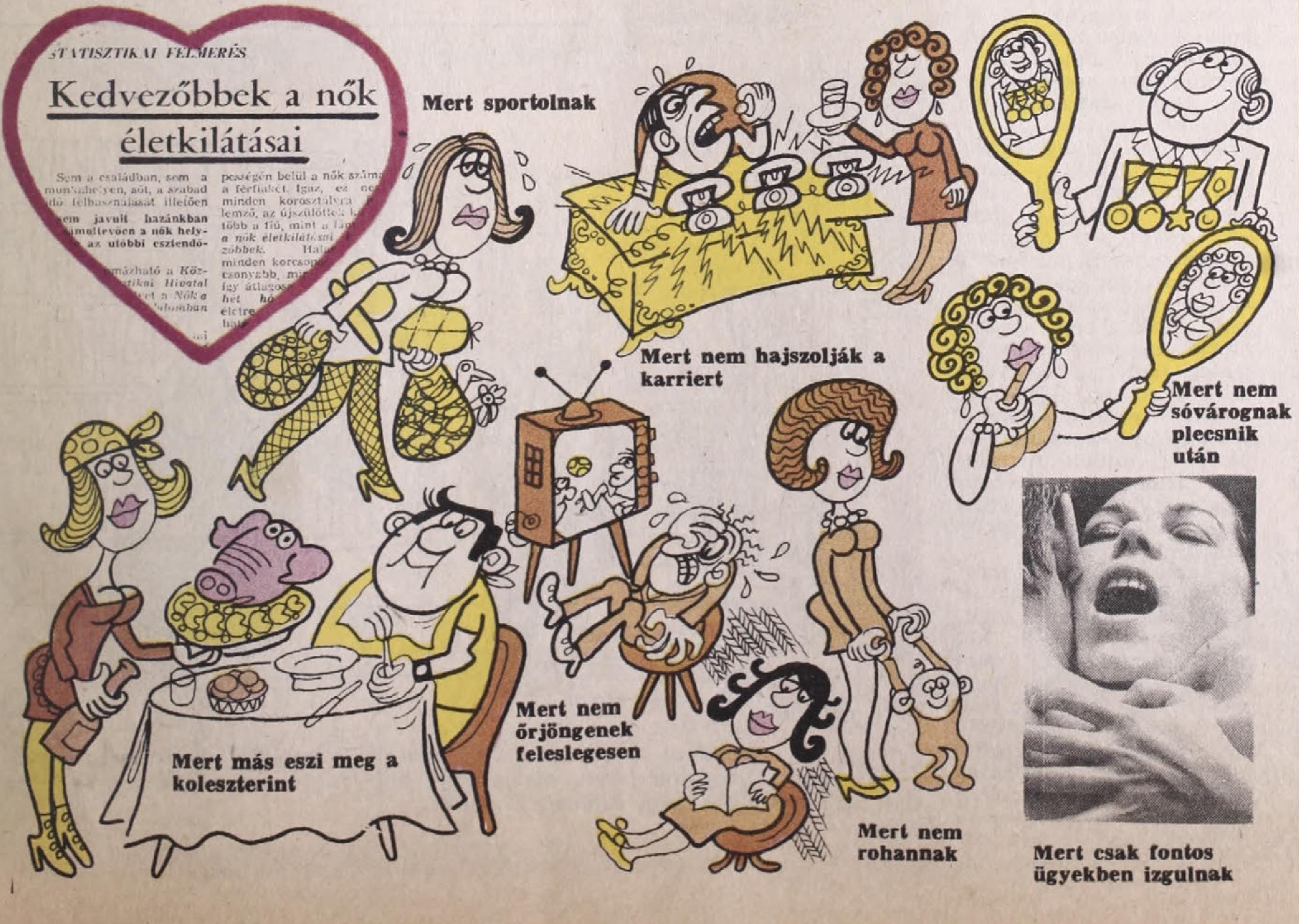
— Nálunk egyelőre még csupán beszélni kell — töltött a poharakba ismét Pentele.

— És ha eljő a cselekvés ideje? — költözött hirtelen szívembe az aggodalom.

— Nyugi, öreg, akkor sem lesz semmi bibi — simogatta meg páncélszekrényét Pentele. — Akad itt nálam egy másik fényképalbum is . . .

Walter Béla

Fülöp György:

KÁEMKÁ

Újabb, jól megszokott fogalomtól kell búcsút vennünk. Megszűnik a „közveszélyes munkakerülés" jogi kategóriája, vagy ahogy magunk között becézve emlegettük: a káemká. Velünk volt már a sztálinizmus éveiben, majd a konszolidáció illetve a pangás idején is. De úgy látszik ezt a szerkezetátalakítást ő sem bírta.

Káemká . . .

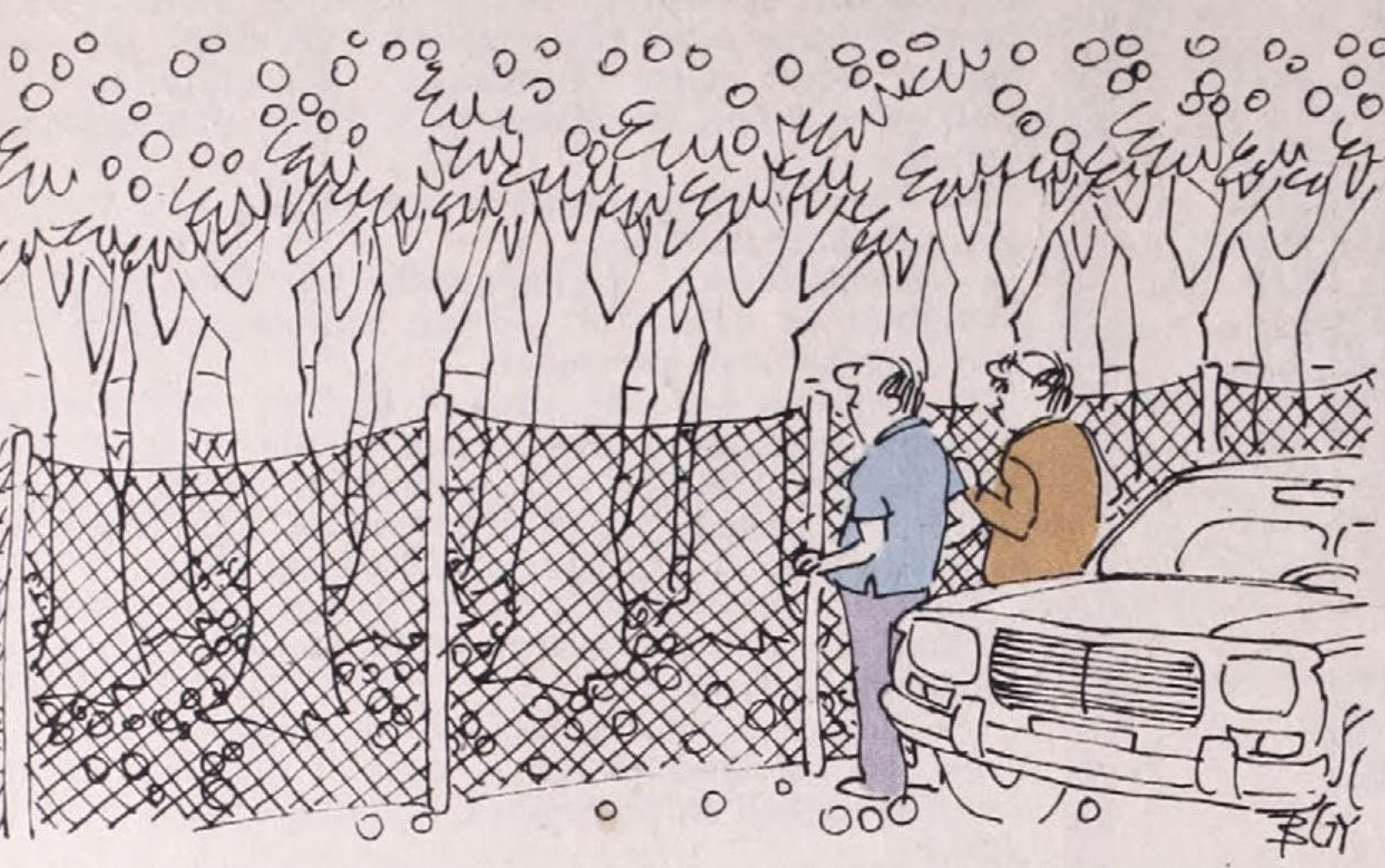
A rövidítés mégis marad, csak sajnos mást jelent majd. Kényszerűségből munkakerülő.

És ez az igazi közveszély!

(szurmai)

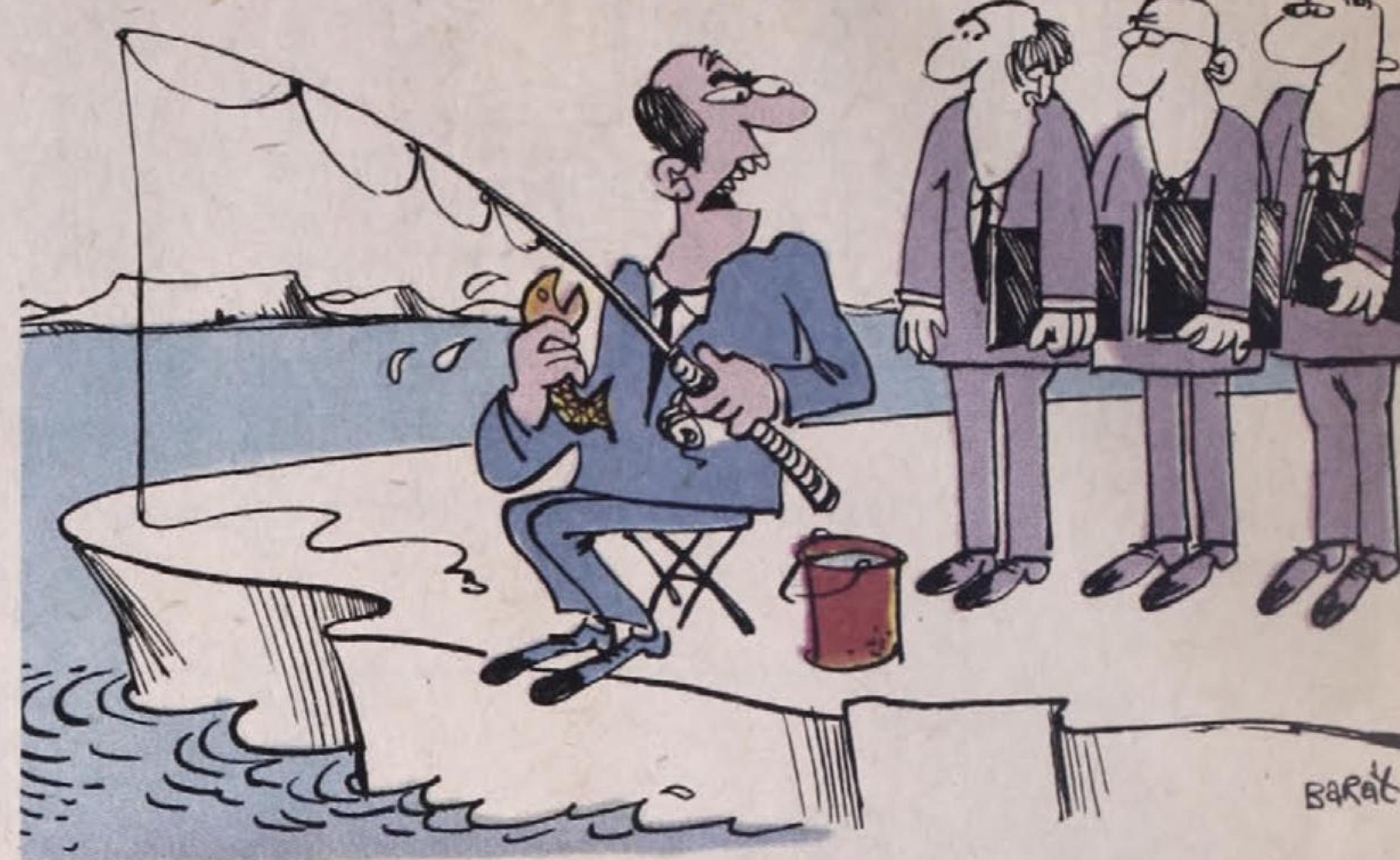
Eladnak több laktanyát

A BÉKÉHEZ IS HÁROM DOLOG KELL: PÉNZ, PÉNZ, PÉNZ.

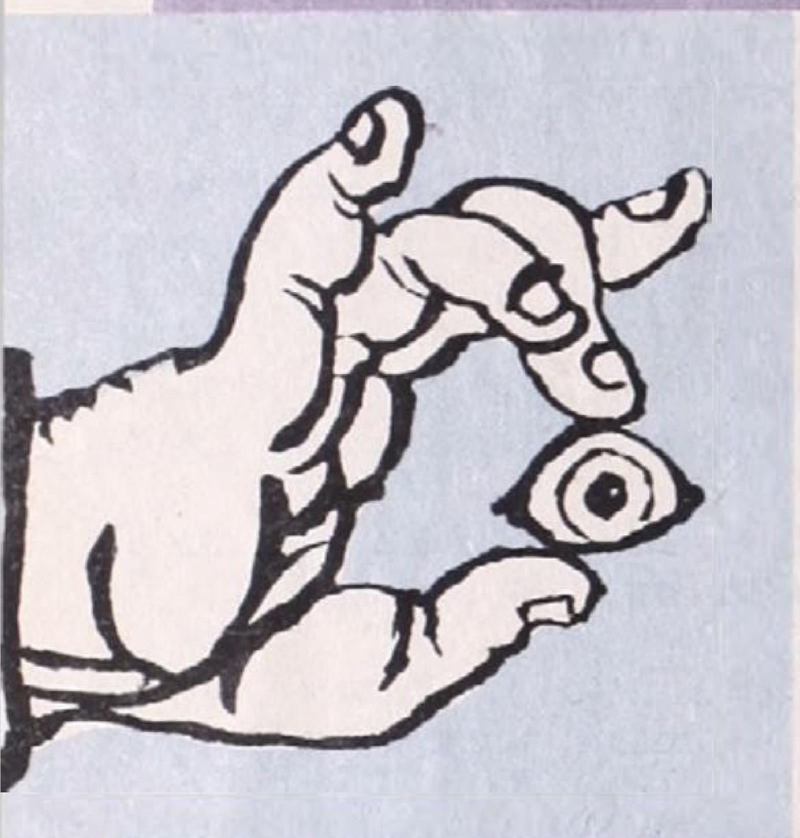

– Nem válunk újra a vas és acél országává, ha az almafák után most majd kivágják a málnát meg a kajszibarackfákat?

MAI MESE

– Azt mondja az aranyhal, teljesíti három kívánságunkat, ha nem veszünk fel további kölcsönöket.

A FÖLDHÖZRAGADT LÉGIKISASSZONY ESETE

– AVAGY: LÉGY HULYE MINDHALÁLIG!

Nekem nagyon gyanús a Szomszédok. Egyre inkább az az érzésem, hogy ezek el akarnak hitetni velünk valamit, rá akarnak venni bennünket valamire, de legalábbis azt sugallják, hogy legyünk mi is olyan élhetetlenek és hülyék, mint a filmsorozat szereplői.

Itt van például Alma, a földhözragadt légikisasszony esete. Ez a sok országot bejárt fiatalasszony látszólag másban sem leli örömét, minthogy volt szeretőjével rossz üzletet kössön és ebből — is — kifolyólag jelenlegi férjét az őrület romjaiba döntse. Ráadásul, amikor egy eltartási szerződés képében még egy közös otthon reménye is felködlik a fiatal pár előtt, Almánk elszörnyed: egy másik ember halála árán lakáshoz jutni, de hiszen ez borzasztó! Valóban az, ennél csak az a szörnyűbb, ha végiggondoljuk mit üzennek nekünk a film alkotói Almával. Talán, hogy megszűnik az eltartási szerződések rendszere? Netán, hogy minden fiatal pár köteles a mézesheteit a nagyszüleivel eltölteni?

Vagy nézzük ezt a mostanában feltűnt fiatal tanár urat, aki, hacsak teheti, a szép Vágásinénak tesz időnként kétértelmű, ám a jóízlés határait nem sértő megjegyzéseket. Ez a tanár úr sátortáborozásra visz egy csomó serdületlen tanulót, majd amikor kiderül, hogy egy sátorral kevesebb van a kelleténél, megvonja a vállát és a szabad ég alatt éjszakázik. Az európai közös ház országaiban egy tanerő ilyenkor legalábbis megoldást keres a feladatra, ám a mi hősünk meg sem próbál változtatni nehéz helyzetén, megvonja a vállát és inkább a földön alszik. A néző persze joggal gyanakszik: ha igaz a mondás, miszerint az iskola az életre nevel, ilyen belenyugvó, „földönfekvő" mentalitással hogyan sikerül majd felkelnünk a padlóról?

Vagy mit várjunk Vágási Ferenctől, ettől az öntudatos nyomdásztól, akit megérint ugyan a változások szele, ám magával már nem sodorja: ő még arra sem hajlandó, hogy egy másik, jobban szervezett nyomdában sokkal többet keressen, mint jelenlegi helyén. Mi ebben az üzenet ma, 1989-ben? Az, hogy emberek, dolgozzunk többet, keressünk kevesebbet, éljünk rosszabbul? Uraim, ott a tévében: megtesszük mi ezt Vágási Ferenc nélkül is, mit akarnak még tőlünk?

Vannak persze a sorozatban üdítő kivételek is, például Gábor Gábor fotós, vagy éppen Böhm úr, aki bár kisnyugdíjas, nem nyugszik bele abba, hogy minden úgy jó, ahogy van. Egyszemélyes mozgalma élére állva kiharcolja, hogy a drágább, dobozos Ráma helyett az olcsóbb, sztaniolos margarint vásárolhassa. Ám e két viszonylagos reformert leszámítva az egész Szomszédok egyetlen nagy szocialista fondorlat, ha úgy tetszik: manipuláció. Engem speciel még ez sem zavarna, ha nekünk ez a jó, akkor csak manipuláljanak. De tessék mondani: kevéssel az amerikai elnök látogatása után, kinek áll érdekében, hogy még annál is bugyutábbnak látszszunk, mint amilyenek valójában vagyunk?

Föld S. Péter

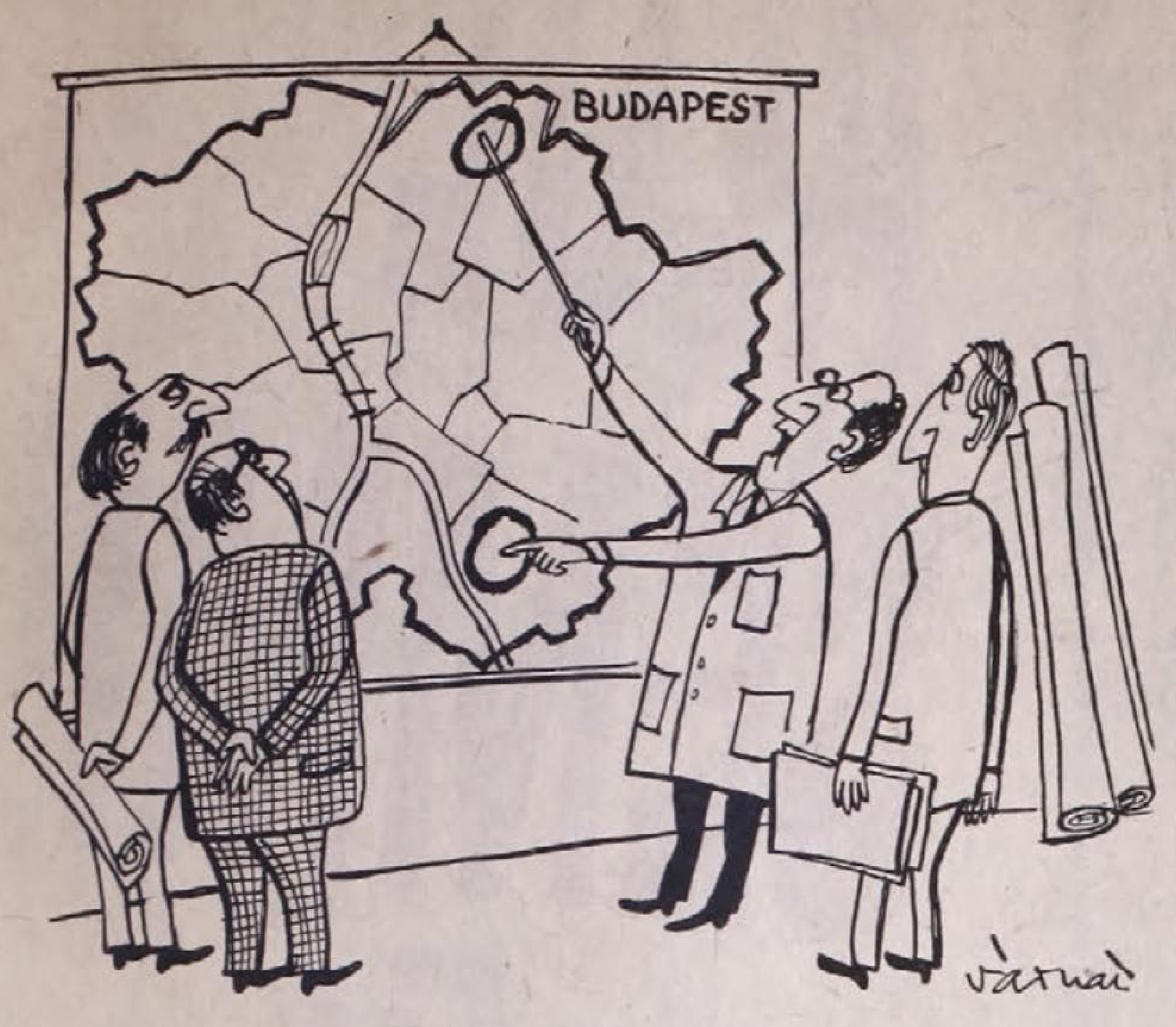
KÉP A JÖVŐBŐL

– Lenin összes művei szamizdatban. Nem érdekli?

– Mindent megkaptál, amit akartál: rehabilitálást, sajtószabadságot, többpártrendszert, olyan nagy baj, hogy nem engednek be Magyarországon egy rulettkaszinóba?!

– Itt a házak helyett parkot létesítünk. Itt pedig a park helyett házakat . . .

MIKES GYÖRGY:

Anyám

Moziban voltam. Láttam egy tudományos-fantasztikus filmet. (Jegyüzértől vettem a jegyet.) Valamikor a jövő században játszódott, hogy mikor, azt nem tudom. 30 év múlva vagy 40 év múlva? A rendezőnek élénk fantáziája volt és a producernek sok pénze. Volt ebben a filmben minden: robotemberek, távirányítású háziállatok, beprogramozott nemi élet, űrutazás, nacionalista bolygók háborúja, előre eltervezett napkitörés, holdtölte, más égitestekről támadásba induló katonák, akik énekelve indulnak el a háborúba és az űrállomáson síró lányok, asszonyok búcsúztatják őket.

Negyven év az nagy idő. Miközben a filmet néztem, arra gondoltam: négy évtized alatt mennyit fog fejlődni a technika? Hiszen már most többet fejlődik négy év alatt, mint a múlt század végén negyven év alatt, és még régebben, legalább négyszáz év kellett ahhoz, amihez mostanság negyven év is elegendő. Fantasztikus! Micsoda fejlődés!

Néztem a filmet és hirtelen magam előtt láttam az anyámat, aki kézen fogva vitt el az elemibe és mindig megvárt az iskola előtt, aki összekuporgatta a pénzt, hogy tovább tanulhassak. Anyámat láttam: a fehér hajú, kicsi asszonyt, akinek még az élete végén sem volt egyetlen ránc az arcán és mindig mosolygott.

A filmen óriási, több emelet magas, lomhán cammogó, döngő léptű, kattogó hangú szörnyek jelentek meg. Iszonyatos látvány volt. A mellettem ülő fiatal nő hörögni kezdett, mert ijedtében lenyelte a rágógumit és az a torkán akadt.

Ez volt az a pillanat, amikor felfedeztem anyámat a félelmetes szörnyek között. Vagy lehet, hogy csak én láttam? Azt mondtam neki: „Vigyázz, anyám! Hová mégy?" Mire ő azt felelte: „Tejért megyek a közértbe. Remélem, már kaptak tejet. Üres gyomorral mégsem indulhatsz el. Ha van friss zsemlye, azt is hozok . . ."

Kiabálni akartam, de nem mertem. Figyelmeztetni akartam, de nem mertem. Mit szólnának a mellettem ülők? A rágógumis lány, vagy az a szemüveges férfi, aki aludt és egy picikét horkolt is. Lehet, hogy én is elaludtam és álmodtam? Nem. A film izgalmas volt. Profi munka. A világon mindenütt sikert aratott. Azt hiszem, hogy Oscar-díjat kapott. Ebben nem voltam biztos, de hogy valahol, valamikor kapott egy díjat, az fix.

Aztán megjelentek a filmvásznon a mittudoménkicsodák, a szemük akkora volt, mint egy ablak és ha pislogtak, halált okozó sugarak lövelltek ki a szemükből. Az emberek menekültek: nők, férfiak, gyerekek. Egy-két bátor ember megpróbálta felvenni a küzdelmet, de hiába . . . És akkor a menekülő emberek között ráismertem anyámra. (Lehet, hogy csak képzelődtem?) „Nem látod mi történik körülötted?" — kérdeztem tőle. „Látok én mindent, de újra ki kell mennem a közértbe, mert elfelejtettem zsírt venni. Tudod, a memóriám már nem a régi. Mindent felírok magamnak egy cetlire, de a cetlit mindig elfelejtem magammal hozni."

Beszélgetésünket nem hallotta senki, mert nem pisszegtek, nem szóltak rám, és nem löktek oldalba, hogy fogjam be a pofámat. Pedig én láttam az anyámat az ablakszemű, veszedelmes, halált okozó mittudoménkicsodák között. Láttam? Lehet, hogy csak én láttam? Egy biztos, láttam anyámat annak idején, a háborúban amikor repülők szórták a bombákat és szovjet páncélosok tűzpárbajt vívtak német páncélosokkal. Akkor is bátor volt. Felment az óvóhelyről a lakásba és reggelit készített. Köménymagos levest. „Mert enni kell" — mondta nekünk. És milyen jó volt az a meleg köménymagos leves! Az Atrium Hyattben sem főznek olyan jót.

A film pergett tovább. Titokzatos emberek, fantasztikus egyenruhában, papírcsákóval a fejükön (mindegyiket Napóleonnak hívták) parancsot adtak beosztottjaiknak, ha van egy kis idejük, semmisítsék meg a Földet. Munkaidő után. Géemkában. A beosztottak nem tudták, hogy melyik bolygó a Föld, de egy gyorstalpaló tanfolyamon kioktatták őket. Az egyik hallgató, megtudván, hogy melyik bolygóról van szó, így szólt: „Ja, az a kicsi? Az ükanyám vagy annak az anyja mintha mesélt volna róla."

Megkezdődött a Föld elpusztítása. A filmen. A rendező, az operatőrök, látványtervezők, technikusok (mérnökök, fizikusok?) több hónapig dolgoztak ezen a jeleneten. Természetesen jól megfizették őket, hogy elpusztítsák a Földet. A filmen. A kritikusok ennek ellenére nem voltak megelégedve a Föld elpusztításával. Azt írták — kevés kivétellel —, hogy nem volt eléggé izgalmas ez a támadás, amelyet a titokzatos, fantasztikus egyenruhába öltözött emberek terveztek. (Barbarossa-tervnek nevezték el.)

Csillaghullással kezdődött a jelenet. A földi emberek figyelték az égboltot és amikor lehullott egy csillag, kívántak valamit. (Szerelmet, sok pénzt, beutalót egy szociális otthonba, gépkocsit, az áremelésekkel egyformán emelkedő nyugdíjat, stb.). Aztán egyre sűrűbben hullottak a csillagok. Egy-két város el is tűnt a Föld felszínéről, a záporszerű csillaghullás következtében. Borzasztó látvány volt. Kezdtem ideges lenni. Pláne akkor, amikor megláttam az anyámat. A zöldségeshez ment. „Fordulj vissza!" — kiáltottam rá. Mire ő: „Valamit kell főznöm ebédre. Mit akarsz, mit főzzek?" „Fordulj vissza! Menekülj!" „Lencsefőzeléket főzzek vagy bablevest?"

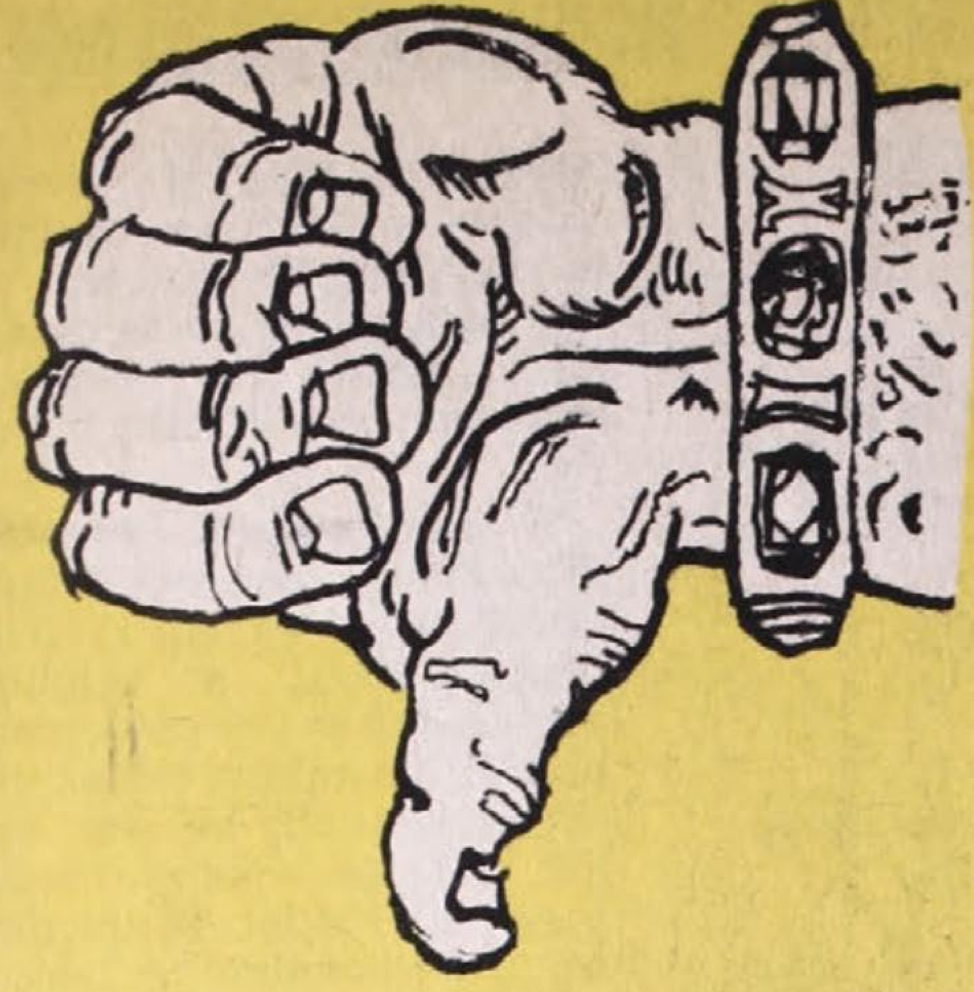
Már nem tudtam válaszolni.

A film véget ért. A jegyszedők kinyitották az ajtókat . . .

Kollégánk, barátunk, Mikes György, a lap egykori főszerkesztő-helyettese most lenne 60 éves.

ALUL SEMMI, FELÜL SEMMI

– Megint nem vacsorálunk, Dezső . . .

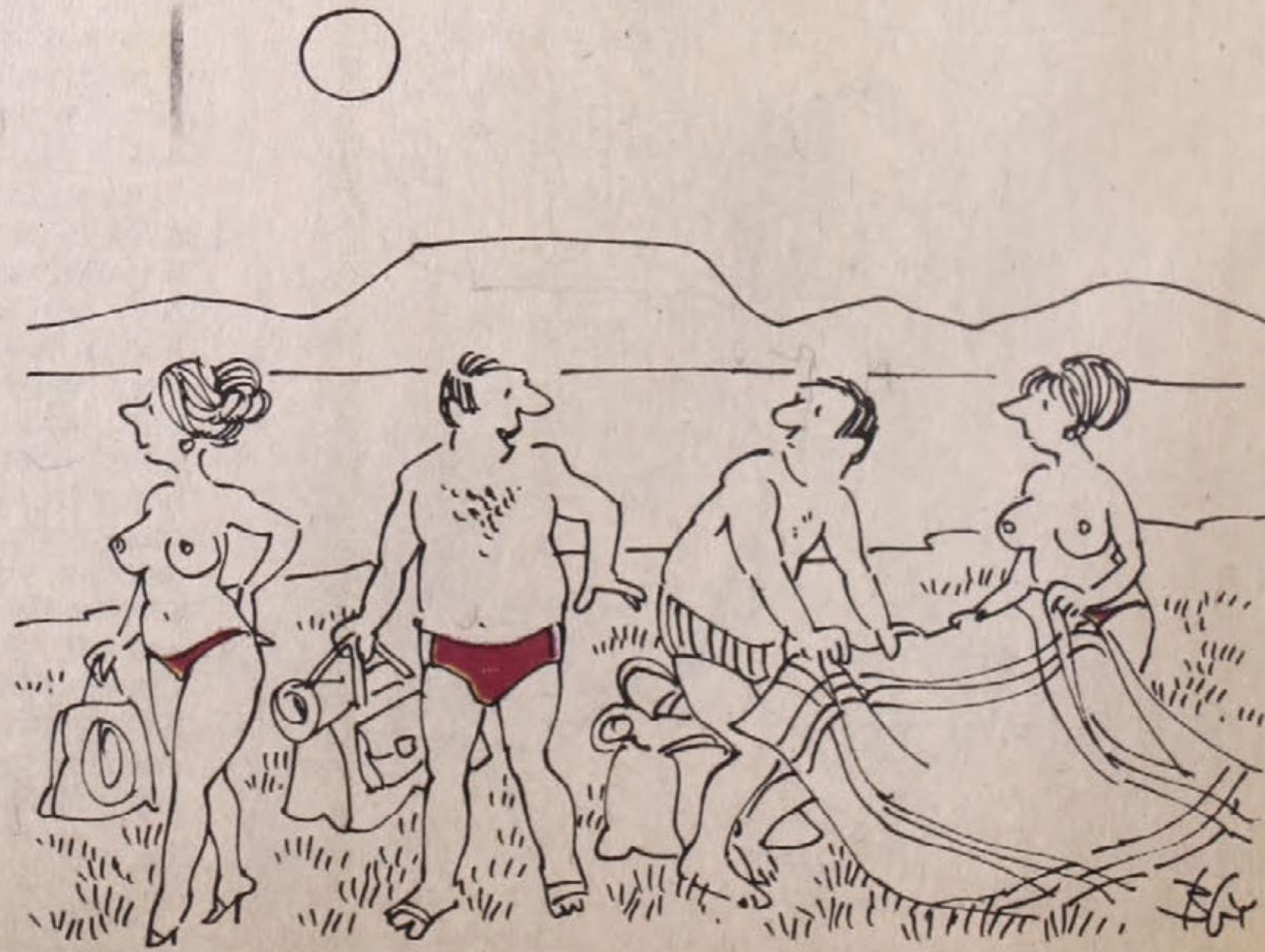
KÉSZ TÖNKREMENÉS

– Én hat gyereket tartok el.
– Én meg az adóhivatalt.

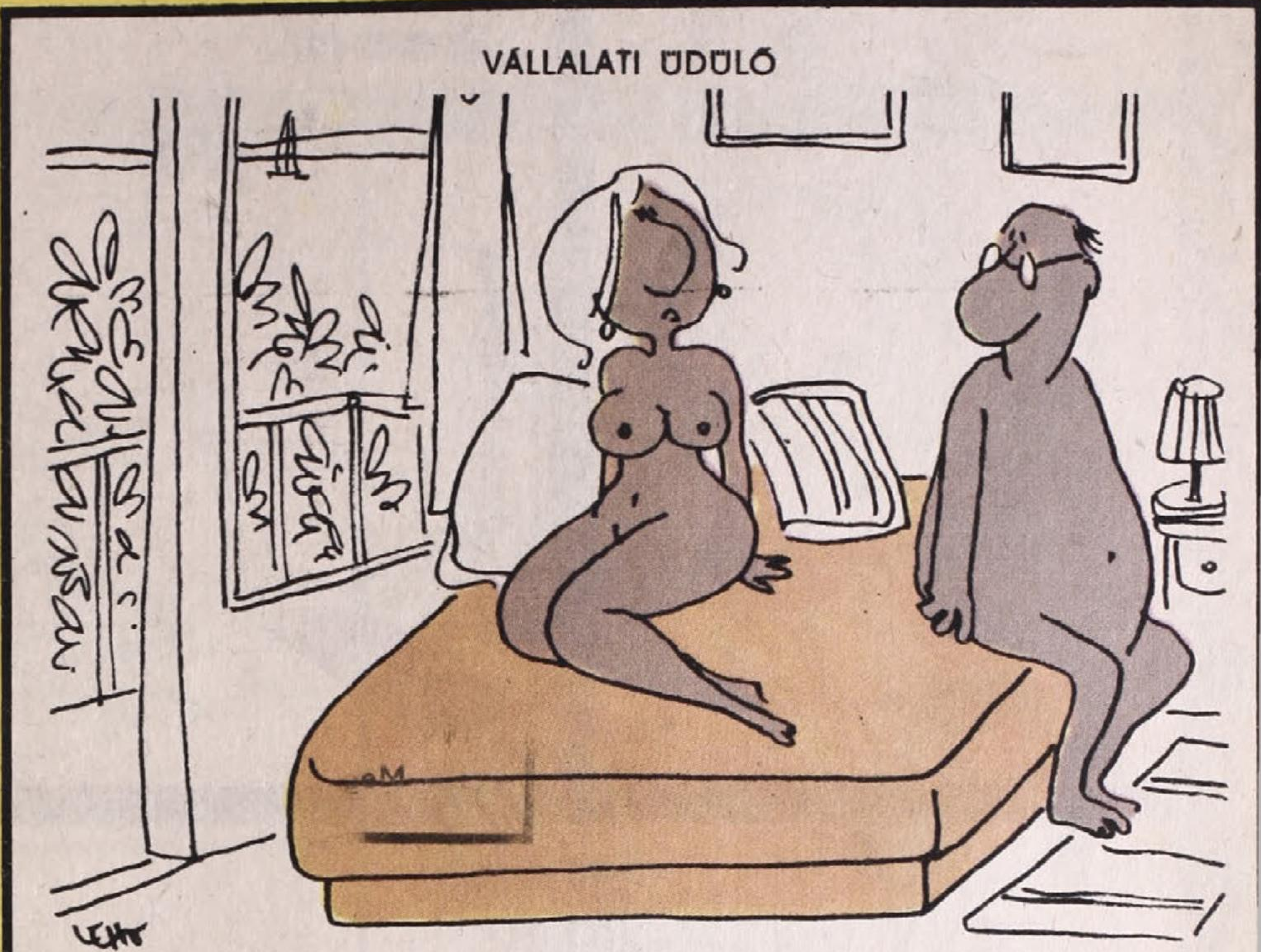

NYARALÁS

– Látom, ti is jól legatyásodtatok . . .!

– Most már értem, igazgató kartárs, hogy miért akarják szanálni a vállalatot . . .!

– Körülbelül így néz ki a gazdasági helyzetünk, csak csupaszabb és csúnyább hölgyet képzeljenek el!

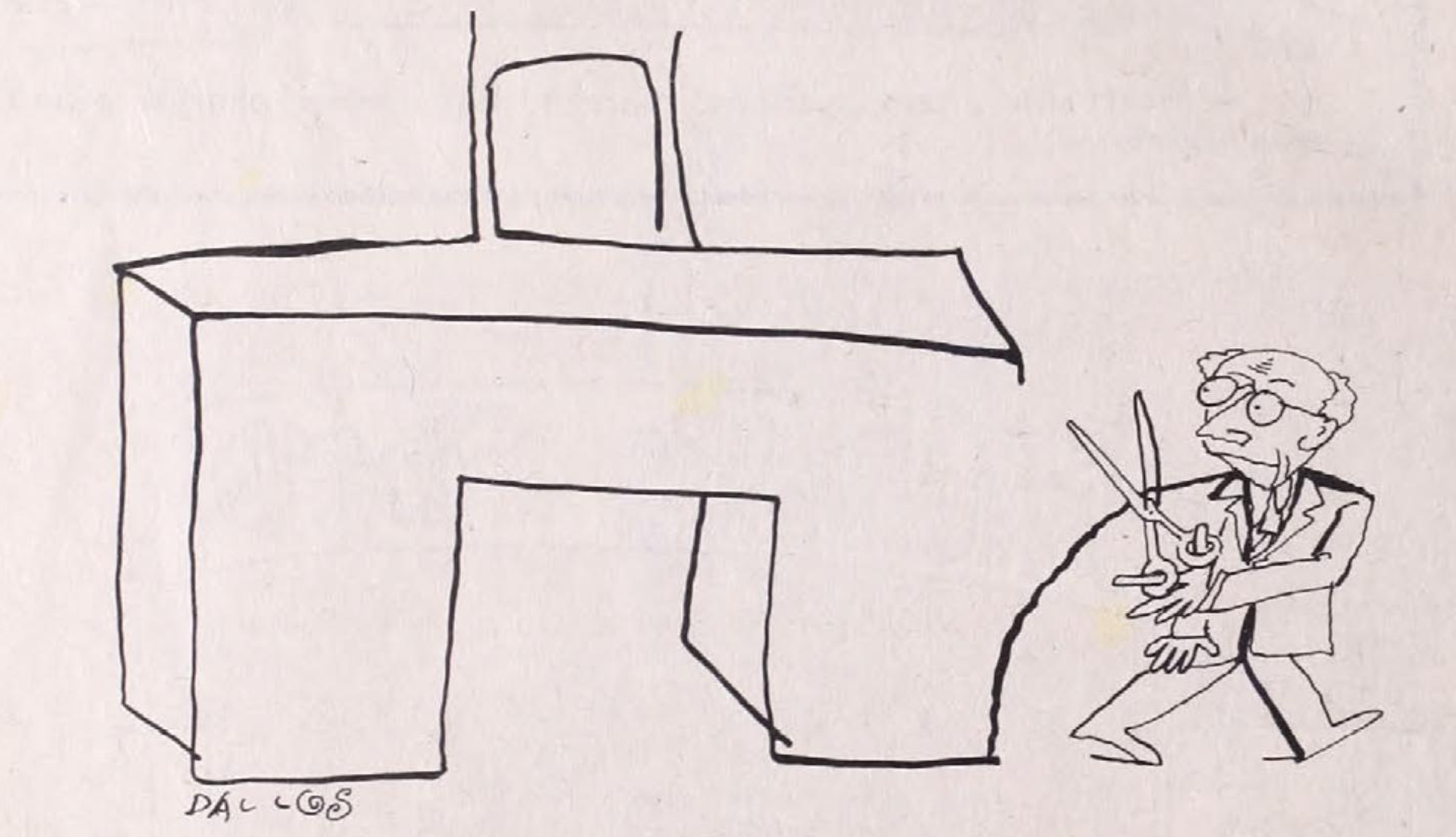
KLUBNAP

SZENDVICSEMBER . . .

NEHÉZ BÚCSÚ

FOTÓSAROK

NEM FENÉKIG TEJFÖL

Most, amikor a világ szeme ránk szegeződik, jó ha tudjuk, hogy nem fenékig tejföl a szorítók világa.

Itt sincs kolbászból a kerítés, minden pofonért keményen meg kell küzdeni.

Nem vagyunk egyformák: van aki egy menetet bír, van aki kettőt, s van, akinek még a harmadik menetben is áll a zászló.

Ugyanakkor az is igaz, hogy egy fenékkel bizony bajosan lehet két lovat megülni, hát még akkor, ha közös lónak túrós a háta.

Vigyázzunk, az érdeklődés mostanában felénk irányul; vizsla tekintetek figyelik minden lépésünket, igyekezzünk hát a legszebbik felünket mutatni a világnak.

efespé

(T. Balogh László felvétele)

BAKI BAKI HÁTÁN

„Tavalyi év”, „idei esztendő”, „külföldi országok”, „kegyetlen brutalitás”, „dallamos melódiák” — fájdalom, naponta kell hallanunk, olvasnunk e *tautologikus pleonazmusokat,* hogy ne mondjam: *dőre oktondiságokat.* És miért? Csupán, mert számos kartársunk nem végez *cerebrális agymunkát.*

*

Rendkívül érdekes hírt közöl a Magyar Nemzet: *„Kínai tudósok* a pandamackónál mesterséges megtermékenyítéssel kísérleteznek. *Ők maguk nem hajlandók az utódokról gondoskodni.”*

Nem ítélem el a tudósokat finnyásságukért. Lehet, hogy nem találtak a mackók közt igazán szexepilest.

*

Külföldi katonákról olvastam a Magyar Hírlapban: dolguk az volt, „hogy *végrehajtsák* a rendkívüli *állapotot”.*

Mi tagadás, egy olyan állapot, amelyet végre lehet hajtani, csakugyan rendkívüli.

*

Rajk Júliáról, Rajk László özvegyéről olvasom a Népszabadságban, hogy „a negyvenes évek *második* felében maga is antifasiszta ellenálló volt”.

Tessék?! A háború után? Úgy bizony könnyű is lett volna.

*

Vakáció van; remélem, még időben szólok. Az általános iskolák 7. osztálya számára készült, *Irodalom* címet viselő tankönyvben találtam *A walesi bárdok* című Arany-vers magyarázatai közt az alábbit: *„Sire = angol megszólítás, kiejtése »ször«, de Arany a negyedik sor »sír« szavával rímelteti, ezért itt »szír«-nek kell ejteni.”*

Ejteni szerintem az olyan tankönyvírókat kell, akik olyasmit oktatnak számos felnövekvő nemzedéknek, amit előbb nekik maguknak kellett volna megtanulniuk. Az uralkodókat megillető „Sire” ugyanis a latin *senior*-ból eredő *francia* megszólítás, melyet még angol átvevői is „szír”-nek ejtettek. (A „ször”-nek ejtendő „Sir” megszólítás a „Sire” alapján létrejött későbbi fejlemény.)

Jó lenne ezt a tankönyvbéli „Sire”-t mielőbb „szörteleníteni”.

*

Csehszlovákia egyik hivatalos képviselője oda nyilatkozott, hogy számukra: *„1968: belügy.”*

Érdekes. 1968-ban, amikor „mi” valamelyest beavatkoztunk arrafelé, ezt valahogy elfelejtették velünk közölni.

*

Tévémondat, egy jeles vidéki színész halála alkalmából: „Segítsen *azoknak a nézőknek az alakját felidézni,* akik nem ismerték . . .”

A nézők alakjának fölidézése helyett tán üdvösebb lett volna, ha a *művész* alakját próbálják fölidézni a nézőkben.

*

A Magyar Hírlap sportrovatában olvasom, hogy a tenisz sztárjainak sikeréhez nagyban hozzájárul a táplálkozásuk, és hogy „Navratilovának külön *diabetikus* állítja össze a napi étrendjét”.

Lehetséges, hogy Navratilova sikerei részben annak voltak köszönhetőek, hogy egy *cukorbeteg* állította össze a menüit, de egy *diétaspecialista* közreműködése tán még többet ért volna.

*

„Ha már urnák elé szólítanának, *Bálám szamaraként* toporognék a szavazófülkében” — írja kitűnő közíró kollégám a Népszabadságban.

Nos, Bálám szamara nem toporgott, még csak nem is tétovázott, éppen csak angyalnak engedelmeskedett. Annak, akit a saját gazdája nem látott, de ő igen. Azt a *másik* szamarat, amelyik — bizony, elég szamár módon — toporog, mert nem tud választani a tőle egyforma távolságban lévő két szénacsomó közül, s inkább éhenhal, a közhit a *Buridan* nevű, XIV. századi bölcselő nevéhez kapcsolja. (Egyébként szintén tévesen, mert ez a példa nála nem szerepel, annál inkább Arisztotelésznél.)

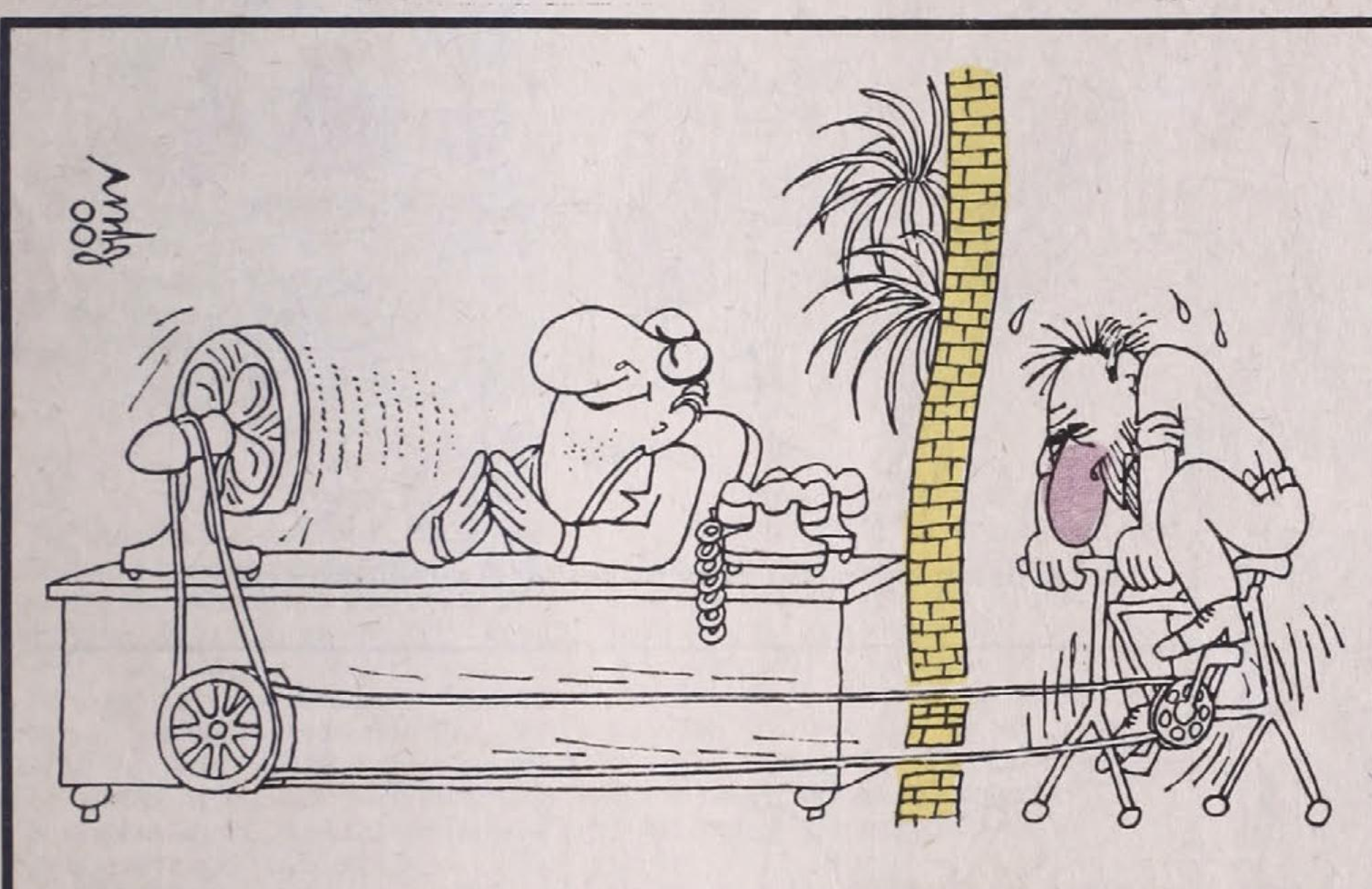
*

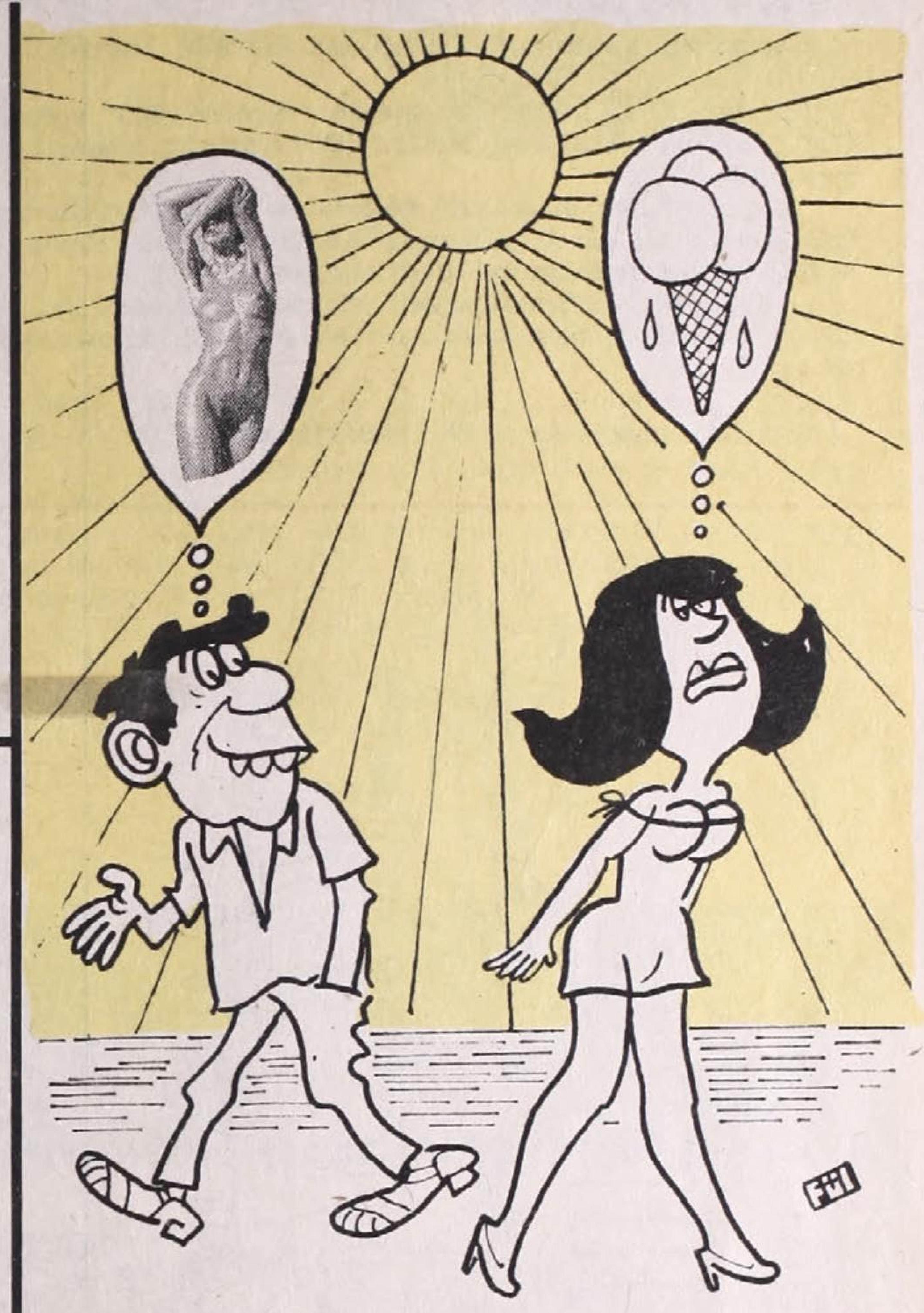
Az év reklámjának szövegéből, kivételesen minden kommentár nélkül: *„Bizonyos esetekben használ is.”*

Timár György

KUTYA-MELEG

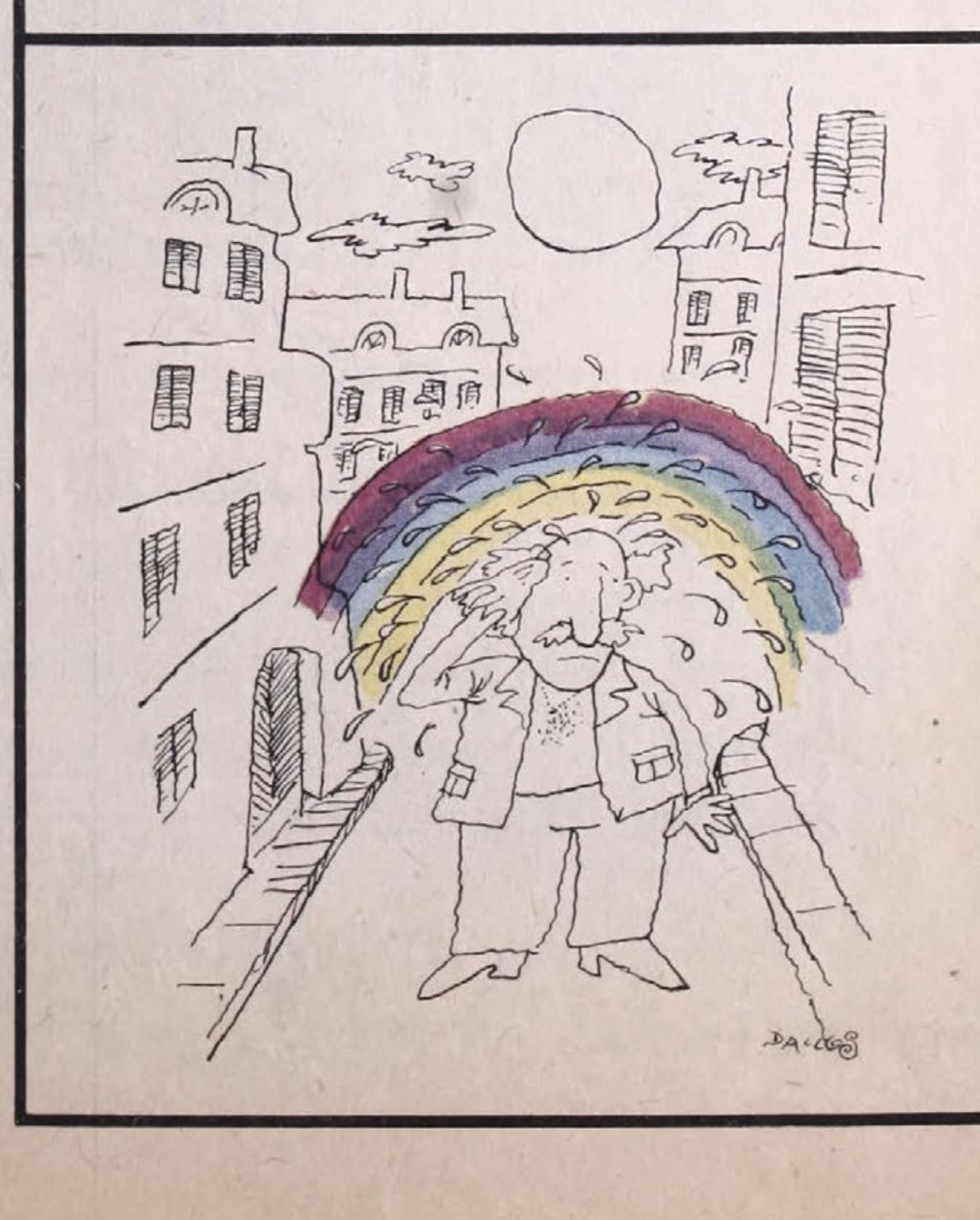

SAJDIK, VÁRNAI, FÜLÖP, BALÁZS-PIRI, HEGEDÜS, DALLOS

FOLYT. KÖV.

„Reklámban ismerjünk tréfát" pályázatunk sikerén fölbuzdulva, 1989. végéig prolongáljuk akciónkat.

Tehát: ismét reklámok versenye a Ludas Matyiban!

A legjobb humoros hirdetések megrendelőinek a szakmai zsűri az alábbi díjakat ítéli majd oda.

Egy első díj: 20 000 forint
Két második díj: 12 000—12 000 forint
Három harmadik díj: 7500—7500 forint
Egy közönségdíj,
olvasóink szavazatai alapján: 12 000 forint

Ezenkívül a lapban megjelent hirdetésekre voksoló olvasók között három darab, egyenként 3000 forintos vásárlási utalványt sorsolunk ki.

A pályázaton nemcsak vállalatok és szövetkezetek, de kisvállalkozók is részt vehetnek reklámjaikkal. Egy-egy hirdetés legföljebb negyedoldalnyi nagyságú lehet.

A reklámok elkészítésében, stílusos, szöveges, rajzos kitalálásában a szerkesztőség munkatársai, ha kell, díjmentesen segítséget nyújtanak.

Eredményhirdetés: 1990 januárjában.

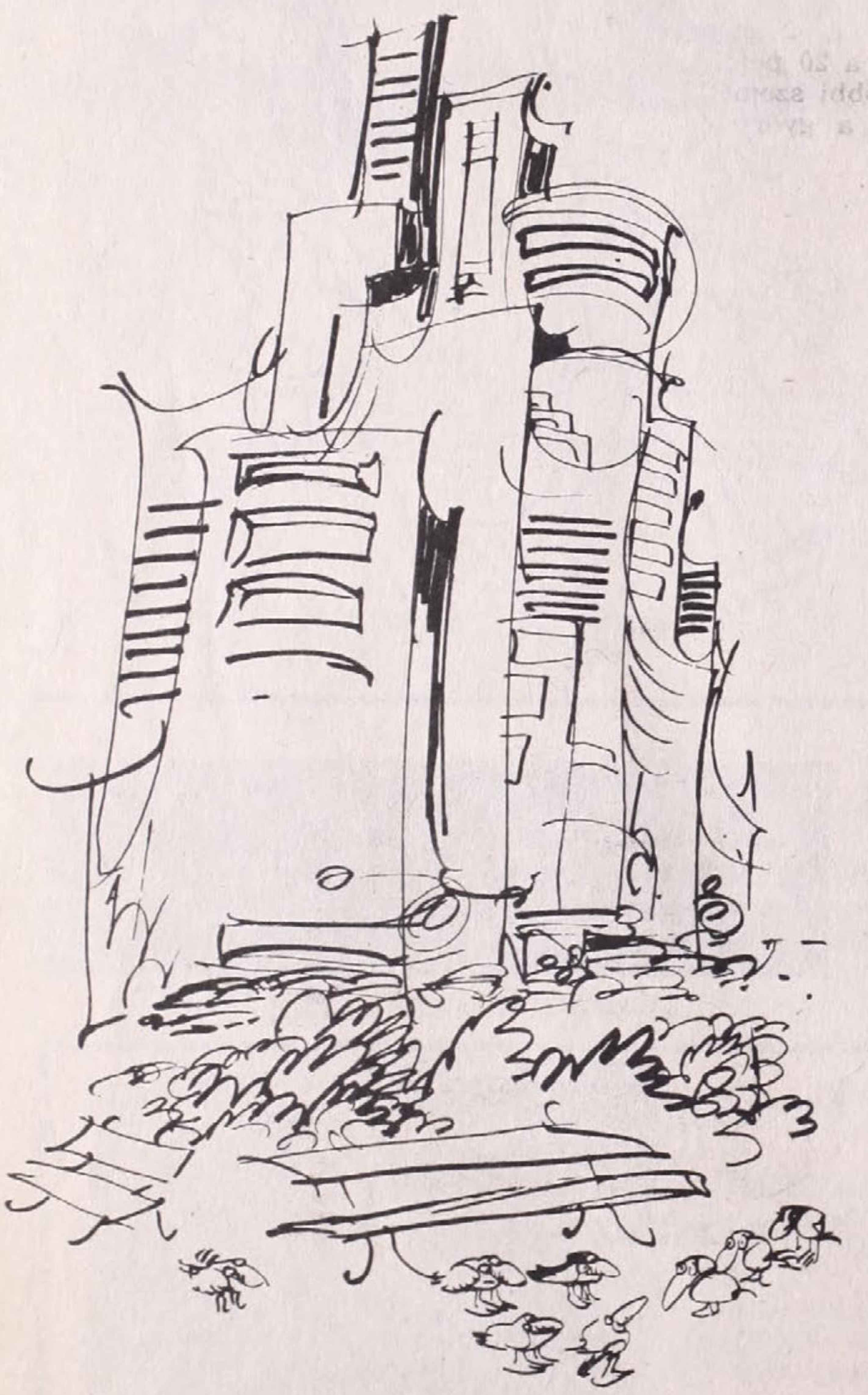

– Azt hiszem kár volt eladni a telkünket, hogy kocsit vegyünk.

KÉZENFEKVŐ

– Kelet-Berlinnek biztos Nyugat-Berlin a testvérvárosa . . .

– Én a magyarokat szeretem a legjobban, azok mindig itt morzsáznak a padokon . . .

Szóvicc: mi legyen a gazdasági felügyelet neve?

CSŐD-ŐR

TÜKRÖM, TÜKRÖM . . .

– Már megint miket mondtam a sajtótájékoztatón . . .

AZ OLVASÓ ÍRJA

BOLHAPIAC

KERESNEK: Szél-áramfejlesztőt; — Régi divatlapokat; — Működésképtelen Messa—2002 típ. írógépet és Sharp zsebszámológépet; — A. Dumas: A fekete tulipán c. könyvét; — A Cure együttes 1989. május 26-i, budapesti koncertjének felvételét; — Pye Myles: Mozifenegyerekek c. könyvét; — Bármilyen, nyugati film- és videóújságokat.

KÍNÁLNAK: Rejtő Jenő képregénysorozatot (1-től 20. számig); — A Föld és Ég 1980/1—1983/12. között megjelent számait; — 4—5 éves kislányra való ruhákat, cipőket, dzsekiket; — Gyermekszoba bútort (két ágy, egy szekrény); — Lada gépkocsira való nem vízhatlan ponyvát és tetőcsomagtartót; — S400 Canon 8 mm-es projektort; — Canon 43 mm-es menetes UV- és Skylight színszűrőket; — Canon önkioldót (filmfelvevőhöz vagy fényképezőgéphez); — Hibás Dreher und Kauf BSR ST 16 SS lemezjátszót; — Üzemképes, szovjet Dongó-motort; — Robotron írógépet (mechanikus); — Nosztalgia rádiót; — Régi kávédarálót; — Faliórát; — Új szabadidőruhát (164 cm magas alkatra).

CSERÉLNEK: 4—5 éves kislányra való ruhákat, cipőket, dzsekiket bármilyen műszaki cikkre.

Kérjük olvasóinkat, hogy Bolhapiac rovatunkban csakis szerényebb értékű portékákat keressenek-kínáljanak.

Az ajánlatokat, kívánságokat továbbra is levélben kérjük, pontos címmel, ha van telefonszámmal. A közhírré tétetett holmik után munkanapokon 9 és 12 óra között a 188-411-es telefonszámon, a 909-es melléken lehet érdeklődni.

MEGÁLLT AZ IDŐ?

Június 21-én történt. Reggel fél nyolc körül Szolnokon átszálltunk a kényelmes Csaba expresszről a Szabolcs expresszre.

Úticélunkig, Balatonszárszóig álltunk a két gyerekkel nagyobb útitáskákkal a WC és a billenő ajtó közötti kb. 1×1,5 m-es területen. A folyosók is zsúfoltak voltak. Nekünk annyival volt rosszabb a helyzetünk, hogy „élvezhettük" a mellékhelyiség sűrű forgalmát, ráadásul táskáinkat megállónként kapkodhattuk fel, hogy a le- és felszállóknak biztosítsuk a helyet.

Ez így ment 250 kilométeren keresztül. A kalauz is elakadhatott a nagy tömegben, mert vele nem is találkoztunk. Mindezt nem tenném szóvá, ha 1986-ban már egyszer nem éltem volna át ezt az utazást, ugyanígy.

Úgy látszik, a MÁV-nál ezen a vonalon megállt az idő! Nem tanultunk az esetből, mert július 4-én újfent igénybe vettük a Szabolcs expresszt, Szárszótól Szolnokig. A vonat 15,42-kor indult. Mi ugyan ültünk, de Balatonföldvártól már nem volt hely. Ugyanakkor a 20 perces késés miatt a csatlakozást nem értük el, így egy későbbi személyvonattal folytathattuk csak utunkat. Egy-egy órát és a gyorsra váltott jegyünket is az ördögnek ajánlhattuk.

Streit János
Békéscsaba

A FŐNÖK IGAZA

Ez évi 26. számunkban „A vendég igaza" címmel jelent meg az a válaszlevél, amelyet a Mátyás Pince üzletigazgatója a 19. számban megjelent „Szezám tárulj!" című panaszos levélre küldött.

E válaszba — félreértés miatt — hiba csúszott. Ugyanis a Mátyás Pincét harminchárom évi munkálkodásával világhírűvé tevő vezető neve nem Papp András, hanem Papp *Endre*.

Elnézést kérünk.

BANKÜGYLET

Ne higgyünk azoknak, akik azt állítják, ha bankrendszerünk áttelepülne az Amerikai Egyesült Államokba, kisvártatva annyit érne a forint is, mint a dollár!

Nemrégiben átutalással bíztam meg a Bankot. Azt mondta, átutalja, ha nagyon akarom, de erről nekem igazolást nem ad, pedig nekem arra szükségem lenne, éppen ezért azt tanácsolja, — adjam fel! Feladtam.

Kitöltöttem, várakoztam, kiutalták, leszámolták, megszámoltam, szatyorba gyömtem, postára mentem, kitöltöttem, sorba álltam, leszámoltam, megszámolták, lenyesték, ideadták, megköszöntem, elköszöntem és arra gondoltam: Istenem! Mi lesz, ha felüti zsenge csíráit valamiféle tőkés vállalkozás a maga bankügyleteivel?

Mi lesz a zsenge csírákkal?

Tibayné P. Judit
Budapest

LÉPCSŐZETESEN

Ez évi 21. számunkban jelent meg „Rozoga" címmel panaszos levél, amelynek írója a kisföldalatti November 7-e téri megállója falépcsőjének balesetveszélyes állapotára hívta fel a figyelmet. A BKV-től az alábbi válaszlevelet kaptuk:

A November 7-e téri földalatti megálló lépcsőjének megjavítását a vállalat jelenlegi anyagi helyzete nem teszi lehetővé. A szóban forgó megálló rekonstrukciójára előreláthatólag 1990. II—III. negyedévében kerül sor.

Addig is kérjük utasaink megértését és türelmét.

Kiss József
Sajtó- Prop. Szolg. vez.

tücsök és bogár

Kannibalizmus?

(Beküldte Indali György)

Kubai menekültek magyarországon!

kis ország vagyunk!
(A Kis Újságból ollózta Várkonyi István, csongrádi olvasónk)

Apafi Mihály (1632—1960) csaknem három évtizedes fejedelemsége alatt — változó hatalmi viszonyok idején — igen sokat

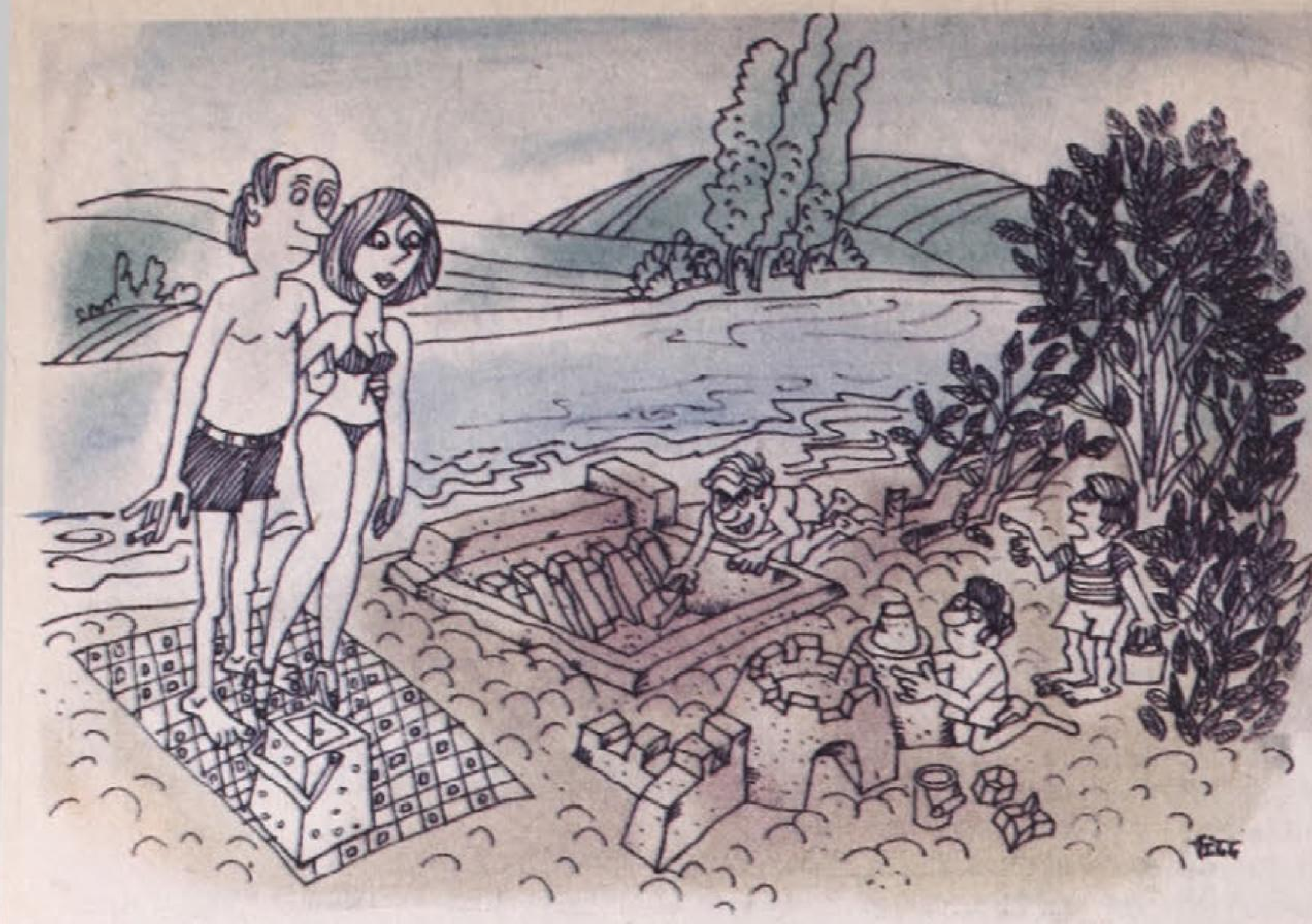
A hosszú élet titka: légy Apafi!

(A gimnázium második osztályának történelemkönyvéből merítette Tischner Krisztián)

— **Szeptember 2-től** Budapesten áttérnek a háromjegyes telefonszámra — jelentette be a Magyar Pos-

Ez aztán a visszarendeződés!

(A Nógrád c. lapban lelte Deák Ferenc, Salgótarjáni olvasónk)

BŐS–NAGYMAROS-DIT JÁTSZIK
– Apu! Pisti mindent elront!

TRIBÜN

A Yale evezősei az egész nyarat edzőtáborban töltik. A közös hálóteremnek persze megvannak a maga hátrányai is. Tom Wilson tapasztalata:
— Mindig az alszik el elsőnek, aki a leghangosabban horkol.

* * *

Woody Hayes az amerikai futball nagy professzora mondta:
— Van az edzői pályának egy nagy nehézsége. Reggel hatkor kelsz és máris tökéletesnek kell lenned.

* * *

Az amerikai tv-állomások szinte non-stop módon közvetítik a baseball szezon eseményeit. Egy ifjú háziasszony szakmai megjegyzése:

— Az idei bajnokság legizgalmasabb pillanata az volt, amikor Billy beleült a sajtmártásba.

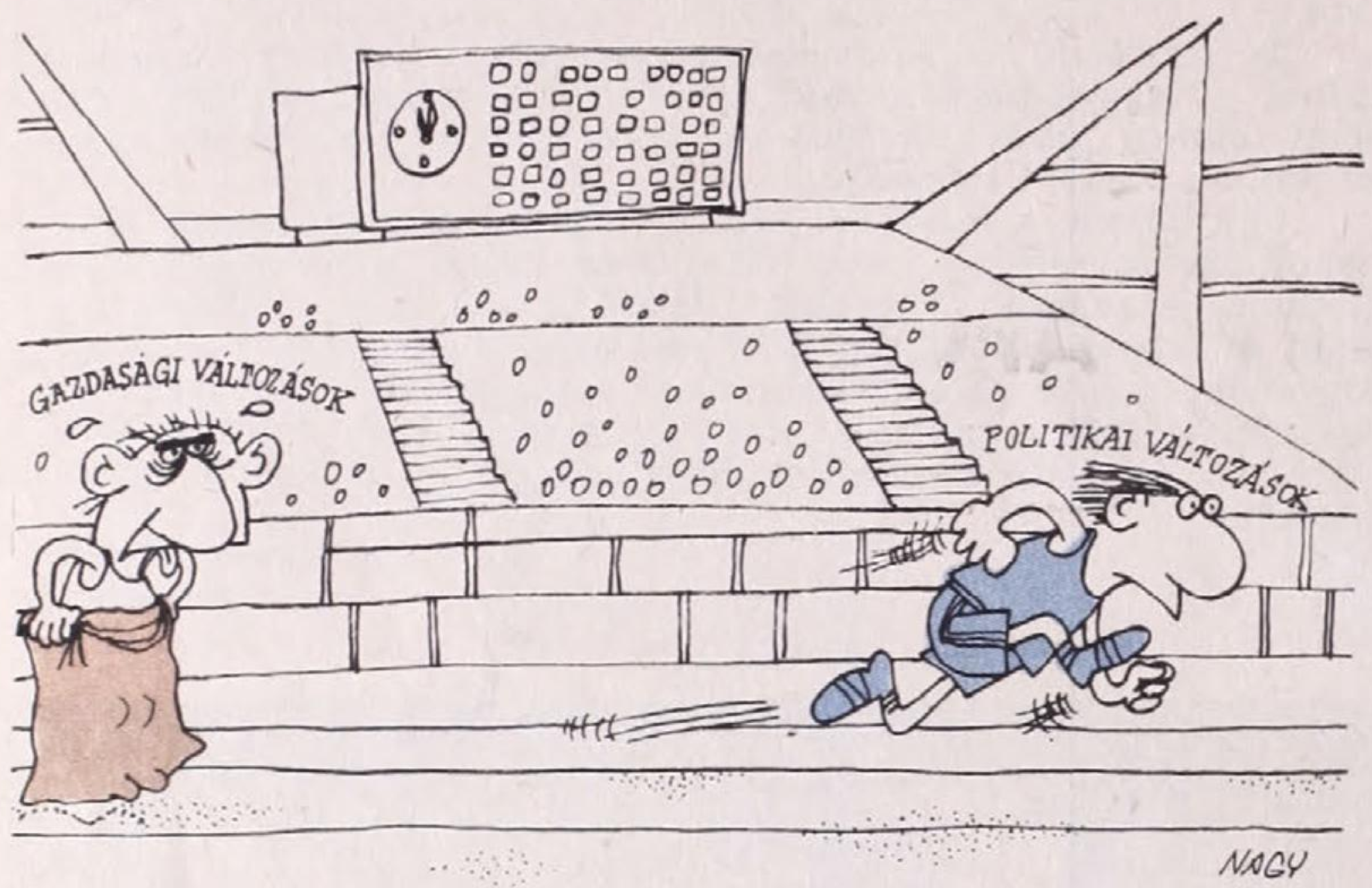
* * *

Philip Lazarus — ugyanarról a témáról:
— A kábeltelevízió otthonodba hozza a baseballt, a futballt, a teniszt, a kosárlabdát, a golfot és a szomszédaidat.

* * *

Jerry Blocker, az Atlanta baseballjátékosa büszkélkedett:
— Bruce Canton, az edzőm azt mondja, hogy a csavart dobásaimnak nemcsak íve van, hanem filozófiája is.
Ezzel szemben áll Immanuel Kant néhány öngólja.

(p. p.)

HENDIKEP

RELATIVITÁS

című rejtvényünk helyes megfejtése:

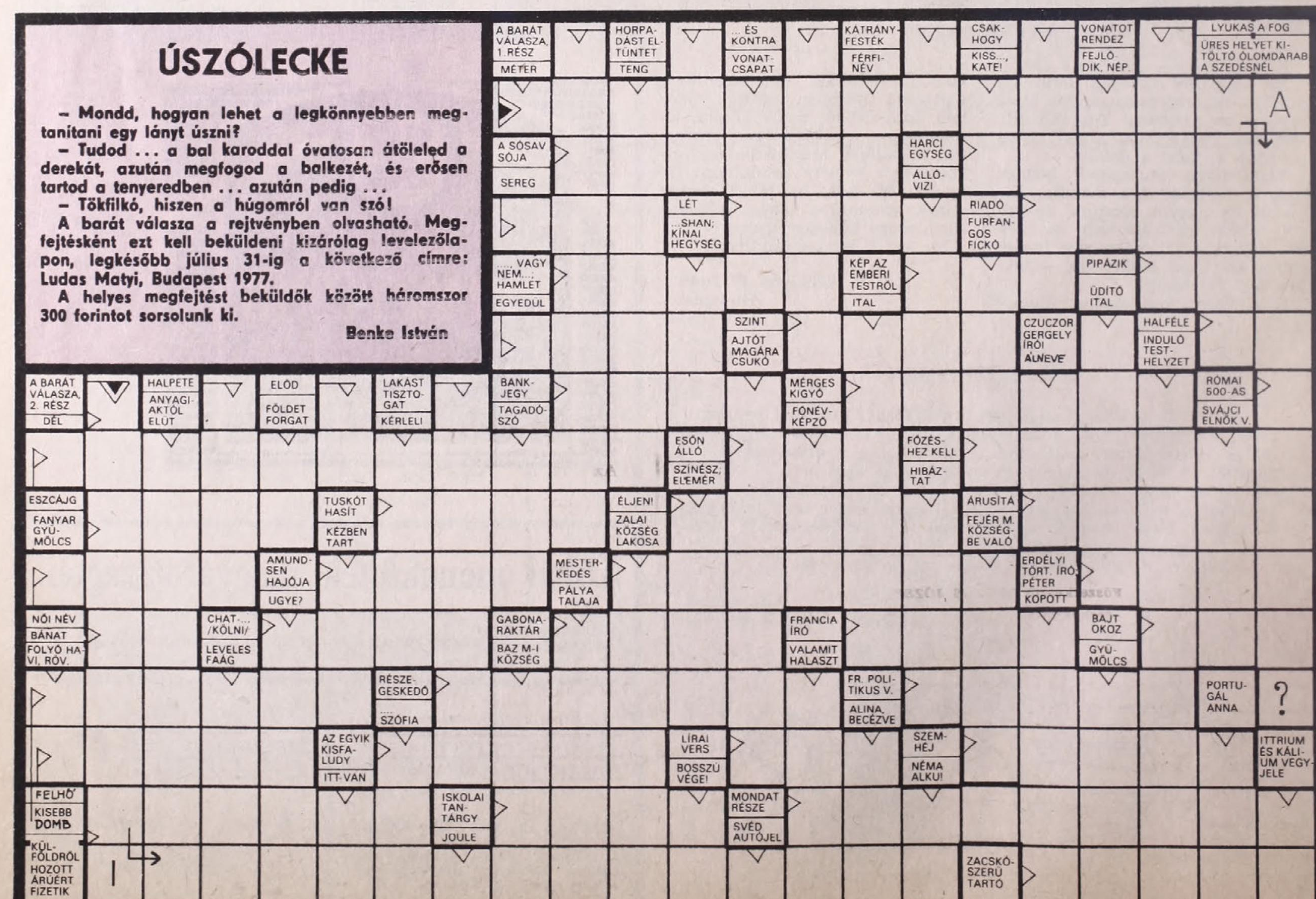
— ..., de ha felállna egy mérlegre, hajszál pontosan kiszámítanám.

300-300 forintot nyert:
Farkas István, Budapest, Őszike u. 4., 1039.
Nagy Lászlóné, Kakucs, Lenin u. 3., 2366.
Boros József, Kőszeg, Sigray u. 1/B., 9730.
A nyereményeket postán küldjük el.

ÚSZÓLECKE

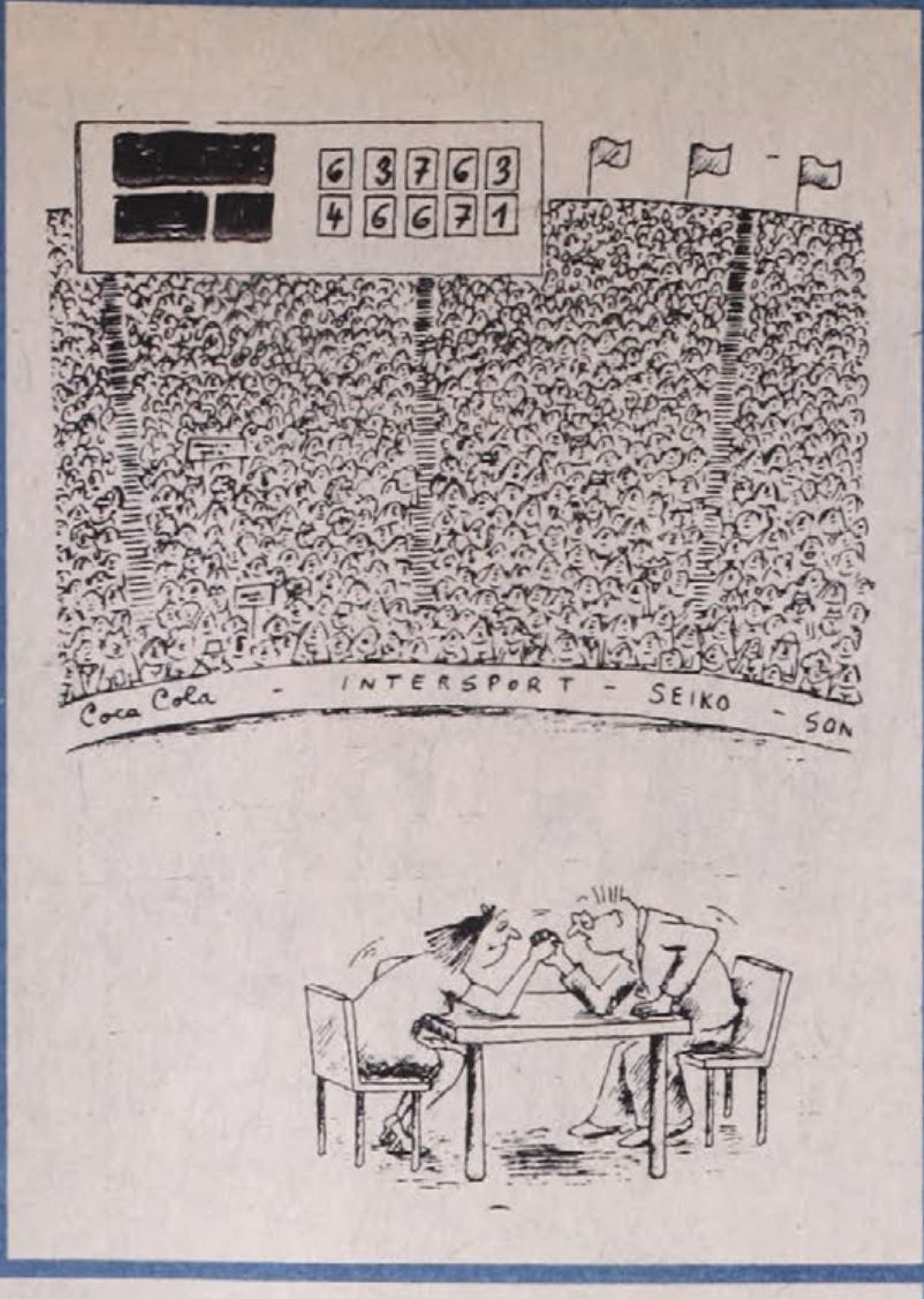
– Mondd, hogyan lehet a legkönnyebben megtanítani egy lányt úszni?
– Tudod ... a bal karoddal óvatosan átöleled a derekát, azután megfogod a balkezét, és erősen tartod a tenyeredben ... azután pedig ...
– Tökfilkó, hiszen a húgomról van szó!
A barát válasza a rejtvényben olvasható. Megfejtésként ezt kell beküldeni kizárólag levelezőlapon, legkésőbb július 31-ig a következő címre: Ludas Matyi, Budapest 1977.
A helyes megfejtést beküldők között háromszor 300 forintot sorsolunk ki.

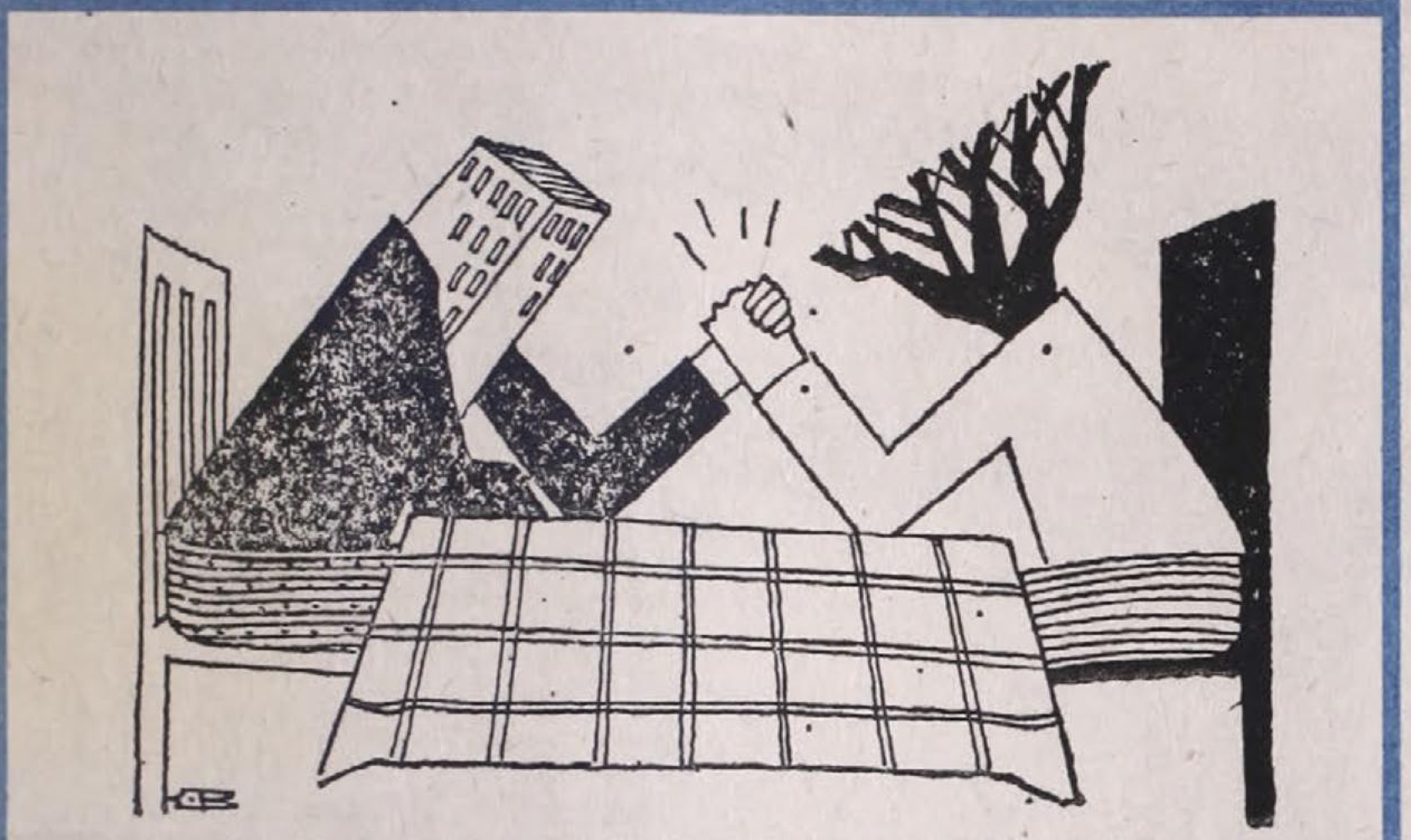
Benke István

IMPORT HUMOR

ERŐPRÓBA

Ludas Matyi

Főszerkesztő: ÁRKUS JÓZSEF

Szerkesztőség: Budapest VIII., Gyulai Pál u. 14. 1977

Telefon: 188-411

Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat, Budapest VIII., Blaha Lujza tér 3. Telefon: 382-399, 384-300

SZATIRIKUS HETILAP Felelős kiadó: VÁGNER FERENC vezérigazgató Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlap-előfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR) Budapest XIII., Lehel u. 10/A 1900, közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a HELIR (tel.: 128-860) 215—96 162 pénzforgalmi jelzőszámra. Előfizetési díj egy hónapra 25 Ft, negyedévre 75 Ft, egy évre 300 Ft.

Készült a Zrínyi Nyomdában, rotációs ofszeteljárással

89.2308/30-66-22

Felelős vezető: GRASSELLY ISTVÁN vezérigazgató

HU ISSN 0134—0611

Beküldött kéziratokat, rajzokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.

– Hamar egy fotót, Petikém, egy család, amely ebédelni akar! . . .

Eszi nem eszi...

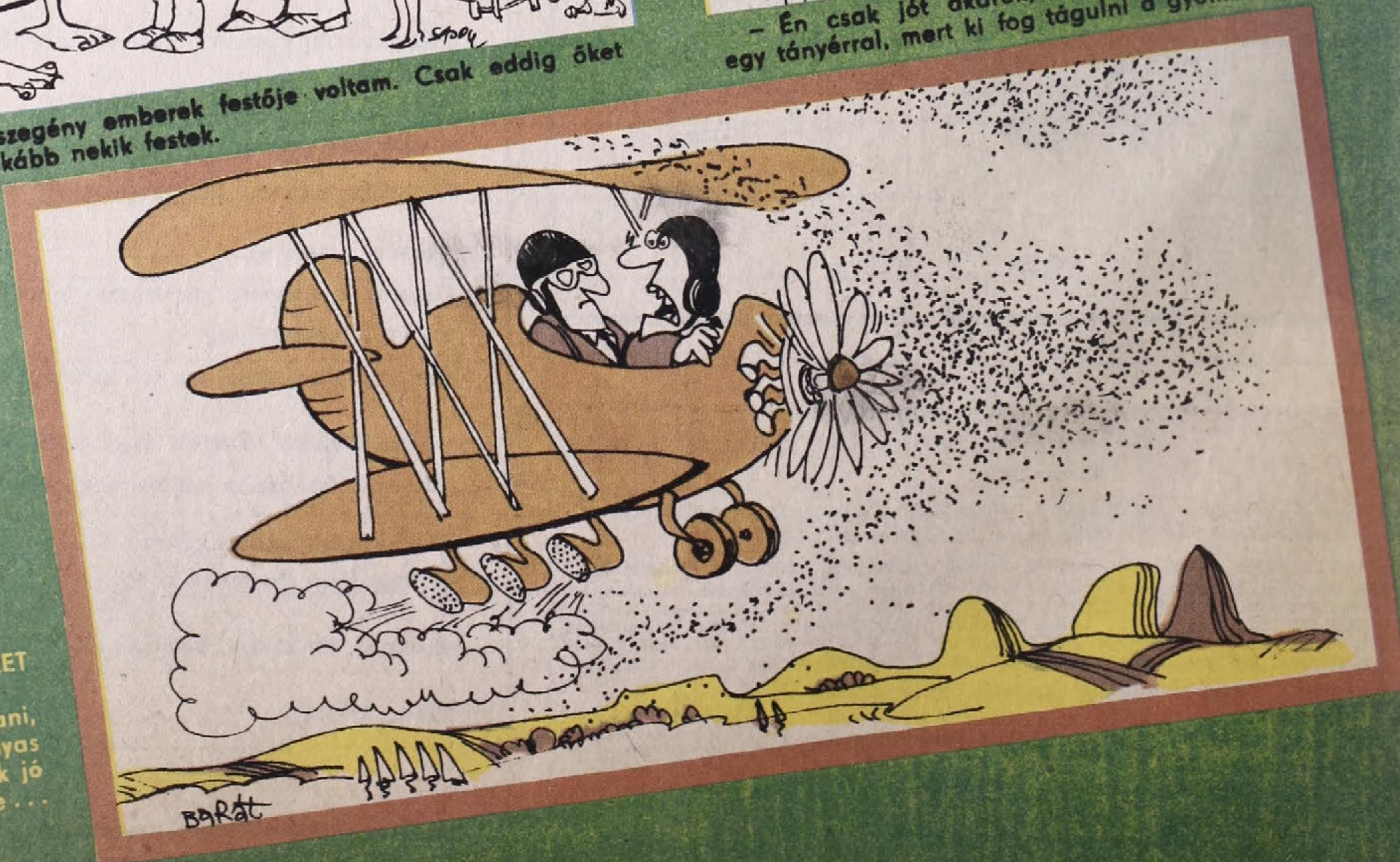
– Mindig a szegény emberek festője voltam. Csak eddig őket festettem, most inkább nekik festek.

VASÁRNAPI VENDÉG

– Én csak jót akarok, anyuka, ne egyen még egy tányérral, mert ki fog tágulni a gyomra . . . !

ÜDÜLŐÖVEZET

– Kár irtani, szárnyas konzervnek jó lenne . . .